

Godt sygehusbyggeri – koordination og innovation 2021

Resultater og kommende fælles projekter

1 Indhold

Resume	5
2 Baggrund	6
2.1 Formål	6
2.2 Projekt om Godt sygehusbyggeri – koordination og innovation	6
2.3 Fælles løsninger på tværs af sygehusbyggerierne	7
2.4 Løbende videndeling på tværs af sygehusbyggeriprojekterne	8
2.5 Læsevejledning	9
3 Resultater fra og status for projekt Godt sygehusbyggeri – koordination og innovation	9
3.1 Styring og effektivisering	9
3.2 Organisationsudvikling og kulturændringer	9
3.3 Flytteprocesser og ibrugtagning	10
3.4 Fælles kommunikationsstrategi – Vi bygger for livet	10
3.5 Erfaringsopsamling fra afsluttede projekter	10
3.6 Øvrige fælles initiativer i projektet Godt Sygehusbyggeri – koordination og innovation	11
3.6.1 Netværksdage om sygehusbyggeri 2021	11
3.6.2 Netværksgrupper vedrørende sygehusbyggeri	11
3.6.3 Åbent hospital	15
3.6.4 Videndelingsportalen www.godtsygehusbyggeri.dk	15
3.7 Øvrige tværregionale fora	16
3.7.1 Kontaktgruppe vedrørende sygehusinvesteringer	16
3.7.2 Kontaktgruppe vedrørende logistik og sporing	17
3.7.3 Byggechefgruppe	17
3.7.4 Byggesocietetets sundhedsudvalg	17
3.7.5 Erfagruppe om energi og miljø	18
3.8 Kommende fælles initiativer i projektet Godt Sygehusbyggeri – koordination og innovation	18
3.8.1 Netværksdage om sygehusbyggeri 2022	18
3.8.2 Åbent Hospital 2022	18
4 Initiativer med ensartede og/eller fælles løsninger på tværs af sygehusbyggerierne	18
4.1 Fællesregionale initiativer	19
4.1.1 Kvalitetsstyring	20
4.1.2 Pilotafprøvning af servicelogistik	21
4.1.3 Indgåelse af fællesregional rammeaftale på Columna Service Logistic (it-understøttelse af sporbarhed og emneidentifikation)	22

4.1.4	Region Syd – Region Midt mødefora	23
4.1.5	Multitower, forflytningsrobot	24
4.1.6	Totalentreprise (TE) i konkurrencepræget dialog	25
4.1.7	RFI-rammeaftale på konventionelle DR-røntgenapparater	25
4.1.8	Rammeaftale på immunfarvemaskiner til Patologi afdelinger i Region Midtjylland og Region Nordjylland	27
4.1.9	Standardbestykning af operationsstuer	27
4.1.10	Netværksgrupper for ejendomsadministration	28
4.1.11	Flytteplanlægning	28
4.1.12	Kunstdatabase	29
4.1.13	Tværregional erfa-gruppe vedr. nye AB regler	30
4.2	Region Syddanmark	31
4.2.1	Psykiatrien i Nyt OUH	31
4.2.2	Wayfinding – Sydvestjysk sygehus i Esbjerg og Grindsted	31
4.2.3	Brugerprocessen for Steno Diabetes Center, Odense	32
4.2.4	Pilottest af skilte på Svendborg Sygehus – Nyt OUH	32
4.3	Region Sjælland	33
4.3.1	Fællesforsikringer for større byggeprojekter	33
4.3.2	Fælles digital informationsplatform	34
4.3.3	Projektforum for store byggeprojekter	35
4.3.4	Central organisering af byggeprojekter i Region Sjælland	35
4.3.5	Store byggeprojekter, udbud og samarbejde	37
4.3.6	Sikring af arbejdsmiljø i byggeprojekter	38
4.3.7	Frit menuvalgskoncept inden for kostområdet	39
4.3.8	Indførelse af serviceassistentkonceptet	40
4.3.9	Region Sjællands Energi – og miljøstyregruppe	42
4.3.10	Fælles drifts – og vedligeholdelsessystem (FM-system)	43
4.3.11	Fælles projektweb	44
4.3.12	Standardløsninger (Rum og installationer)	45
4.3.13	Udvikling af innovationsmodel tilpasset byggeprojekter	46
4.3.14	Program for driftseffektiviseringer	46
4.3.15	Fælles akutkoncept	48
4.3.16	Politik for sociale klausuler og arbejdsklausuler samt den tilhørende kontrolindsats	49
4.4	Region Nordjylland	49
4.4.1	EMC-støj og apparatur	49

4.4.2	Bedre mobildækning på sygehusene	50
4.4.3	RFID-teknologi og signaldækning på sygehusene	51
4.5	Region Midtjylland	52
4.5.1	Præfabrikation	52
4.5.2	Designguides for hospitalsbyggeri i Region Midtjylland	53
4.5.3	Fælles projektweb	56
4.5.4	Fælles drifts – og vedligeholdelsessystem (FM-system)	57
4.5.5	Samarbejde om løsninger i forbindelse med procesenergi	58
4.5.6	Voksdug: en metode til involvering i ibrugtagning af byggeri og nye effektive arbejdsgange	58
4.5.7	Finansiering af flytterelaterede opgaver	60
4.5.8	Informations – og Kommunikationsteknologi i byggeprojekter (IKT).	61
4.5.9	Samarbejde og erfaringsudveksling om sygehusbyggerier	62
4.5.10	Medicoteknisk rådgivning til kvalitetsfondsbyggerierne i Region Midtjylland	63
4.5.11	Integration af bygninger/rum som doneres fx fra Kræftens Bekæmpelse eller Kirken	65
4.5.12	Medicoteknik til DNU	66
4.5.13	Udbudsstrategi for det billeddannende udstyr	67
4.5.14	IT på sengestuerne	68
4.5.15	Indsamling og bevaring af ERFA-materiale	69
4.5.16	Udflytning af medicoteknisk udstyr til hospitalsbyggerier	70
4.5.17	Flyttemanual	71
4.5.18	Erfaring fra OP	71
4.5.19	Trafiklys	72
4.6	Region Hovedstaden	73
4.6.1	Distribueret Antenne System (indendørs mobiltelefondekning)	73
4.6.2	Patientkalde anlæg - PKA	75
4.6.3	Optimering af IT/Medico leverancer til de store hospitalsbyggerier	76
4.6.4	Fælles indkøbsaftaler	77
4.6.5	Enheden Større Byggerier (NY)	78
4.6.6	Forberedelse af organisation og personale til ibrugtagning af nye bygninger	79
4.6.7	Commissioning i de store hospitalsbyggerier	80
4.6.8	Netværk for byggekommunikation	81
4.6.9	Byggeriernes samfundsansvar – flere praktikanter i byggerierne	82

Resume

I denne oversigt over regionernes videndelingsinitiativer i regi af projektet *”Godt Sygehusbyggeri-koordination og innovation 2021”* og i de enkelte regioner, præsenteres en række eksempler på, at regionerne fortsat i stort omfang deler viden og samarbejder om udførelsen af fælles konkrete projekter under overskriften sygehusbyggeri. Oversigten er således opdateret og udbygget i forhold til den oversigt, der blev fremsendt til staten fra 2020.

Oversigten og initiativerne heri viser også, at arbejdet i regi af projektet om Godt sygehusbyggeri – koordination og innovation, og det tværregionale arbejde i øvrigt, løbende udvikler sig i takt med fremdriften i byggeprocesserne.

Som det var tilfældet i 2020 har 2021 også været præget af Covid-19 krisen, hvilket naturligvis har påvirket initiativerne i regi af projekt Godt Sygehusbyggeri og på forskellig vis også de enkelte byggerier. I forhold til videndelingsprojektet har regionerne, i lighed med sidste år, set sig nødsaget til at aflyse netværksdagene 2021 i sidste øjeblik, ligesom Åbent Hospital heller ikke i år blev afholdt som nationalt arrangement. Begge dele er centrale elementer i relation til videndelingsprojektet. I relation til de enkelte byggerier, har Covid-19 krisen i varierende grad påvirket byggeprocesserne og byggepladserne,

Der har i 2021 været fokus på videreudvikling og eksekvering af tiltag, der tidligere er iværksat. Eksempelvis er flere af kvalitetsfundsbyggerierne afsluttet og en del af byggerierne er allerede ibrugtaget. Der er således opnået værdifuld viden og erfaring, der kan komme regionerne til gavn fremadrettet. Som anført sidste år, har regionerne taget initiativ til at igangsætte et arbejde i regi af videndelingsprojektet Godt Sygehusbyggeri, der skal sætte fokus på systematisk opsamling af erfaring og læring fra de byggerier der er afsluttede eller som nærmer sig afslutning, med henblik på spredning og nyttiggørelse i regionerne fremadrettet. I 2021 er der arbejdet videre med både opsamling og udviklingen af det virtuelle redskab til formidling heraf.

Som naturlig følge af projekternes fremdrift, har der også i 2021 været fokus på understøttelse af videndeling og læring på tværs om særligt overgangen fra anlæg til drift, flytteprocesser samt arbejdet med at tilpasse organisation og arbejdsgange til de muligheder og visioner, der er tænkt ind i moderniseringen af sygehusvæsenet. Da forandringsprocesserne ikke kun relaterer sig til de nye byggerier og samtidig rummer mange aspekter, ligger arbejdet hermed i forskellige relevante fora, og ikke kun i regi af projekt Godt Sygehusbyggeri.

Oversigten viser således, at der stadig er en udstrakt grad af samarbejde, videndeling og læring om centrale elementer i relation til sygehusbyggeri, og at fokusområderne løbende tilpasses fremdriften i byggerierne og de aktuelle behov. De fælles projekter er fortsat identificeret, hvor det er hensigtsmæssigt for byggeriernes økonomi, kvalitet og fremdrift – og ikke mindst for mulighederne for at effektivisere driften.

Endelig viser oversigten, at regionerne har dannet en række formelle – såvel som uformelle – netværk om centrale emner i sygehusbyggeri, hvor regionerne kontinuerligt deler viden og erfaringer. Regionerne har endvidere iværksat en række initiativer internt i de enkelte regioner og tværregionalt, som ikke formelt ligger i regi af projekt Godt Sygehusbyggeri, men som i høj grad relaterer sig til videndeling, læring og udvikling internt-, og på tværs af regioner.

2 Baggrund

2.1 Formål

I henhold til økonomiaftalen for 2022 skal Danske Regioner opdatere oversigten fra 2020 over de initiativer, som regionerne har igangsat i projektet om videndeling i sygehusbyggeri.

Formålet er dels at beskrive de opnåede resultater, de forventede resultater og kommende fælles initiativer i regionernes projekt om videndeling i sygehusbyggeri, og dels at beskrive initiativer, som indebærer ensartede og/eller fælles løsninger på tværs af kvalitetsfondsbyggerierne.

Økonomiaftalen 2022:

”Regeringen og Danske Regioner vil fortsat understøtte en tværgående indsats for at sikre videndeling særligt med henblik på udbredelse af viden og erfaringer fra de mest fremskredne og ibrugtagne projekter, herunder også i forhold til indflytningen og driften i nye bygninger. Det gælder særligt i forhold til byggestyring og realisering af potentialerne for bedre arbejdsgange og bedre teknologisk understøttelse af det sundhedsfaglige arbejde i de nye bygninger.

Regeringen og Danske Regioner er desuden enige om fortsat at følge regionernes arbejde med videndeling tæt. Danske Regioner opdaterer inden udgangen af 2021 oversigten over de initiativer, som regionerne har igangsat i projektet om videndeling”.

2.2 Projekt om Godt sygehusbyggeri – koordination og innovation

Danske Regioner iværksatte i 2010 et tre-årigt projekt, der skulle understøtte og sikre systematisk opsamling og deling af viden om sygehusbyggeri på tværs af regionerne.

Ved projektets udløb i 2013 vurderede regionerne, at der dels fortsat var behov for videndeling, men også for et mere forpligtigende samarbejde på tværs af regionerne, der kunne resultere i fælles løsninger, således at man understøttede en optimal udnyttelse af de potentielle gevinster ved moderniseringen af sygehusstrukturen.

2014-2017

Hvor man i perioden 2010-2013 arbejdede med en lang række temaer defineret som henholdsvis pejlemærker og fokusområder, forudsatte målsætningen om udviklingen af konkrete fælles løsninger og initiativer, en ny organisering og videreudvikling af videndelingsprojektet. Det resulterede i et nyt projekt; Godt Sygehusbyggeri – koordination og innovation, hvis målsætninger fordrede en større ledelsesmæssig forankring af projektet i regi af en styregruppe bestående af repræsentanter på direktørniveau.

I projektets anden fase var der fokus på en række prioriterede temaer og indsatsområder (se afsnit 2 for uddybning heraf). Temaerne blev udvalgt af styregruppen for Godt Sygehusbyggeri – koordination og innovation, der havde ansvaret for identifikation og iværksættelse af relevante initiativer og tiltag, der understøtter målsætningerne med projektet.

2018-2020

Danske Regioners bestyrelse besluttede at videreføre projekt Godt Sygehusbyggeri – koordination og innovation i perioden 2018-2020. Styregruppen for godt sygehusbyggeri blev nedlagt i 2018, da fokus i denne fase af projekterne er på færdiggørelse af projekterne og ikke fordrer den samme ledelsesmæssige forankring som i perioden 2014-2017. Projektet blev forankret i henholdsvis kontaktgruppen vedr. sygehusinvesteringer og økonomidirektørkredsen.

I regi af projektet blev der i perioden arbejdet med udvalgte temaer, herunder logistik og sporbarhed, eksekvering og understøttelse af kommunikationsstrategien: Vi bygger for livet, vedligeholdelse og udvikling af hjemmesiden www.godtsygehusbyggeri.dk, indflytning, og opsamling af erfaring og viden fra de byggerier der er afsluttet eller nærmer sig afslutning.

2020-2024

Projekt Godt Sygehusbyggeri -koordination og innovation er forlænget frem til 2024, hvor langt de fleste kvalitetsfondsbyggerier er gennemført. I perioden vil der være fokus på løbende opsamling og formidling af erfaringerne og læringen fra de afsluttede projekter, ibrugtagning og indflytning, effektiviseringsgevinster m.v.

2.3 Fælles løsninger på tværs af sygehusbyggerierne

Regionerne ønsker at udvikle fælles løsninger, hvor det er hensigtsmæssigt for byggeriernes økonomi, kvalitet og fremdrift – og ikke mindst for de nye sygehuses muligheder for at effektivisere driften. Som bygherrer ønsker regionerne at bruge fælles løsninger intelligently og på et velinformeret grundlag, så der løbende er mulighed for at respondere på den hastige udvikling inden for eksempelvis IT, logistik og behandlingsteknologi, i takt med byggeriernes fremdrift.

Derfor har regionerne et kontinuerligt fokus på mulighederne for at standardisere på tværs af byggeprojekterne og arbejder aktivt med standardisering. Standardisering er imidlertid et mangefacetteret begreb, som f.eks. indebærer fælles redskaber til planlægning og styring af byggerierne samt fælles løsninger i byggerierne.

Regionernes byggeprojekter har nogle vilkår og betingelser der gør, at standardiserede løsninger ikke altid er de mest optimale. Der er f.eks. stor variation i den byggegeometri kvalitetsfondsbyggerierne har. Nogle byggerier er om- eller tilbygninger til allerede eksisterende sygehuse, og skal derfor i forhold til bl.a. logistik, rumdimensionering, funktioner m.v. integreres i den eksisterende bygningsmasse. Andre byggerier opføres på bar mark, og har dermed nogle andre vilkår. Dertil kommer, at enkelte af byggerierne i sig selv har en sådan volumen, at det muliggør opnåelse af stordriftsfordele indenfor det enkelte projekt. Grundet variationerne på tværs af byggerierne er det ofte nødvendigt at arbejde med lokalt tilpassede løsninger, ligesom gevinsterne ved standardisering og fælles tværregionale løsninger vil afhænge af en række faktorer jf. ovenstående. Dette betyder også, at fælles ikke er lig med alle byggeprojekter.

Fælles løsninger kan således ikke nødvendigvis inkludere alle 16 kvalitetsfondsbyggerier, fordi byggeprojekterne har forskellige vilkår, når det f.eks. gælder:

- Type af byggeri (barmark, til- og ombygning, akutmodtagelse, psykiatrisk byggeri m.v.)
- Behovet for kliniske funktioner tilpasset regionernes organisatoriske struktur.
- Byggefaser (tidsmæssig forskydning).

Den tidsmæssige forskydning betyder eksempelvis, at der er flere områder, hvor fælles indkøb ikke er relevant eller muligt, fordi byggerierne afsluttes og ibrugtages på forskellige tidspunkter.

2.4 Løbende videndeling på tværs af sygehusbyggeriprojekterne

Der fokuseres i denne oversigt på regionernes formaliserede arbejde med at etablere fælles løsninger, dele viden og udveksle erfaringer. Det er derfor væsentligt at understrege, at der herudover løbende foregår uformel deling af viden og læring på tværs af kvalitetsfondsbyggerierne og regionernes øvrige sygehusbyggerier.

Et af mønstrene i denne løbende og mere uformelle videndeling er, at et kvalitetsfondsbyggeri matcher sig med et andet kvalitetsfondsbyggeri, der f.eks. har ligheder i forhold til type af byggerier og/eller er i nogenlunde samme byggefase. Disse matches fører til en løbende faglig sparring mellem byggeprojektets medarbejdere, fælles studieture og andre faglige tiltag.

Et andet mønster er, at et byggeprojekt søger konkret sparring og læring fra byggerier, som er længere fremme i byggefase, end det selv er. På den måde giver de byggerier, der er længst

fremme, nyttige erfaringer videre til de øvrige byggerier, så der løbende sker en læring på tværs af byggerierne.

2.5 Læsevejledning

Oversigten beskriver resultater fra regionernes samarbejde om sygehusbyggeri indenfor tre hovedkategorier:

- Resultater fra og status for projekt Godt Sygehusbyggeri – koordination og innovation
- Initiativer med ensartede og/eller fælles løsninger på tværs af sygehusbyggerierne
- Regionernes egne videndelingsinitiativer

3 Resultater fra og status for projekt Godt sygehusbyggeri – koordination og innovation

3.1 Styring og effektivisering

Der er fortsat et kontinuerligt fokus på videndeling, erfaringsudveksling og læring om både risikostyring og effektiviseringsarbejdet i både formelle fora (primært i kontaktgruppen vedr. sygehusinvesteringer og i samarbejdet med Sundheds- og Ældreministeriet samt i uformelle fora (eksempelvis i det fællesregionale initiativ vedr. kvalitetsstyring (se afsnit 3.1.1) samt i det tværregionale risikostyrings- og økonominetwork (se afsnit 2.6.2).

Indsatserne omfatter et specifikt fokus på formidling af viden og læring på tværs af regioner og projekter, herunder også fra andre større komplekse byggeprojekter, udveksling af paradigmer og redskaber samt tematiserede workshops m.v. På de årlige netværksdage om sygehusbyggeri har der også været fokus på temaet, og der var et spor i programmet for netværksdagene 2021 omkring styring og effektivisering, som desværre måtte aflyses i sidste øjeblik grundet corona.

3.2 Organisationsudvikling og kulturændringer

Det er en væsentlig forudsætning for realisering af effektiviseringsgevinsterne i de nye sygehusbyggerier, at der sideløbende med byggeprocessen arbejdes med nye organisatoriske strukturer, nye arbejdsgange, nye ledelsesformer m.v. Regionerne arbejder derfor fortsat intensivt hermed. Det gælder både for arbejdet med indførelse af nye arbejdsgange, nye kliniske strukturer, bevægelsen fra mono-til tværfaglighed m.v. og det gælder praktikken omkring indflytning i de nye matrikler.

Feltet indgår derfor som et centralt fokusområde for arbejdet og videndelingen omkring sygehusbyggerierne. Der er således sat fokus på temaet organisationsudvikling og kulturændringer i forbindelse med netværksdagene om sygehusbyggeri i de seneste år.

Givet at forandringsprocessen har væsentlig betydning for de visioner, man har for moderniseringen af sygehusstrukturen, såvel som realiseringen af effektiviseringsgevinsterne, vil der fortsat være fokus herpå både i regionerne og i regi af videndelingsprojektet. I regi af projekt Godt Sygehusbyggeri er der udarbejdet følgende case, der omhandler temaet; *Erfaringer fra de nye sygehusbyggerier: Enestuer på Sygehus Lillebælt i Kolding*, hvor man samler op på de indhentede erfaringer med enestuerne, her fem år efter ibrugtagning. Casen er publiceret på www.godtsygehusbyggeri.dk.

3.3 Flytteprocesser og ibrugtagning

I takt med, at en del af kvalitetsfondsprojekterne er afsluttede eller befinder sig i de afsluttende faser, er flytning og ibrugtagning et hovedfokus for mange af projekterne, da forberedelse til indflytningen ofte går i gang flere år før selve indflytningen. Regionerne er meget opmærksomme på forberedelsen af ibrugtagningen og at lære af de projekter, der allerede er ibrugtaget. Dette afspejles i den erfaringsopsamling, der er i gang i regi af projekt Godt sygehusbyggeri – koordination og innovation (se afsnit xx) og et stadig større fokus på både netværksdage og øvrige initiativer. Eksempelvis har der været afholdt en virtuel flyttekonference i november 2020. Emnet har endvidere været et tema på de seneste netværksdage om sygehusbyggeri.

3.4 Fælles kommunikationsstrategi – Vi bygger for livet

Det indgår som en central del af Projekt Godt sygehusbyggeris fokusområder, at øge og nuancere kommunikationen omkring sygehusbyggerierne. Danske Regioner udarbejdede derfor i foråret 2017 - i samarbejde med regionerne – kommunikationsstrategien; "Vi bygger for livet". Kommunikationsstrategien bunder i et behov for en fælles kommunikationsindsats med afsæt i en overordnet fortælling, som giver mulighed for at kommunikere direkte og i øjenhøjde med danskerne. Strategien tager afsæt i en fælles kernefortælling om leveringen af et nyt, bæredygtigt sundhedslandkort, der skaber plads til innovative løsninger, og som tager udgangspunkt i patienten. Et centralt element i kommunikationsstrategien er afholdelse af en national Åbent Hospital dag den første søndag i september. I 2020 måtte man desværre aflyse Åbent Hospital som følge af Corona. Af samme grund blev Åbent Hospital i 2021 afholdt som coronasikre Åbent Hus-arrangementer på den sædvanlige Åbent-Hospital dag søndag den 5. september 2021.

3.5 Erfaringsopsamling fra afsluttede projekter

Flere af kvalitetsfondsprojekterne nærmer sig sin afslutning. Med henblik på at sikre at erfaringer og viden fra afsluttede projekter kommer regionerne til gavn, er der igennem Projekt Godt Sygehusbyggeri igangsat et arbejde med erfaringsopsamling fra de kvalitetsfondsprojekter, der er afsluttede eller nærmer sig afslutning. Danske Regioner har i samarbejde med regionerne og konsulentfirmaet CK & Co identificeret følgende syv primære temaer for erfaringsopsamlingen:

1. Ibrugtagning og brugerproces
2. Styling og grænseflader
3. Organisering og professionel bygherreorganisation

4. Beslutninger og forandringsledelse
5. Udbud og kontrakt
6. Kvalitetssikring
7. Digitalt byggeri

Disse indsatsområder skal hjælpe med at strukturere det fremtidige arbejde med erfaringsopsamling. I første omgang vil fokus være på de fire første indsatsområder. I forhold til sikring af systematisk opsamling af viden fra projekter, der er afsluttede eller nærmer sig afslutning har Region Midtjylland udarbejdet en interviewguide til at interviewe nøglepersoner fra deres projekter (se også afsnit 2.5). Interviewguiden er blevet delt med de øvrige regioner og har dannet afsæt for gennemførte interviews i Region Midtjylland og Region Hovedstaden, som er de regioner der på nuværende tidspunkt har gennemført interviews i forhold til egne afsluttede projekter. Det er hensigten, at interviewguiden vil blive anvendt til erfaringsopsamling i de andre regioner i forhold til de projekter der nærmer sig færdiggørelse. Der er i regi af videndelingsprojektet taget initiativ til at få udarbejdet et virtuelt redskab til formidling af læringspunkterne, som løbende vil blive opdateret i takt med opsamling på de indhentede læringspunkter. Det virtuelle redskab skal understøtte nyttiggørelse af den indsamlede viden og læring i regionernes byggeprojekter fremadrettet. CK & Co arbejder aktuelt på det virtuelle redskab, som forventes klar til ibrugtagning i 2022 med input fra de afsluttede projekter.

3.6 Øvrige fælles initiativer i projektet Godt Sygehusbyggeri – koordination og innovation

3.6.1 Netværksdage om sygehusbyggeri 2021

De årlige netværksdage vedr. sygehusbyggeri er et centralt omdrejningspunkt i Projekt Godt Sygehusbyggeri – Koordination og innovation. Formålet med netværksdagene er at dele viden, udveksle erfaringer og understøtte netværksdannelse på tværs af de regionale byggeprojekter. Netværksdagene har indtil nu været afholdt 9 gange (én gang årligt siden 2011). Siden starten i 2011, hvor 170 deltagere var tilmeldt, er deltagertallet steget stødt, og i 2019 var 267 regionale medarbejdere samlet i Nyborg. Som følge af corona blev netværksdagene i 2020 aflyst. Det var således hensigten at fejre 10-års jubilæum for Netværksdage om sygehusbyggeri den 29. - 30. november 2021 med over 300 tilmeldte deltagere. Imidlertid valgte regionerne efter svære overvejelser at aflyse netværksdagene i sidste øjeblik grundet udviklingen i relation til corona.

3.6.2 Netværksgrupper vedrørende sygehusbyggeri

Under afholdelsen af de første Netværksdage om sygehusbyggeri i 2011, blev der dannet en række netværk om centrale emner i sygehusbyggeri. Netværkene blev oprettet på baggrund af deltagernes ønsker og behov for videndeling på specifikke områder. De er siden blevet revideret årligt, således at netværkstemaerne følger de aktuelle behov set i lyset af fremdriften i byggerierne. De enkelte netværk er forankret i regionerne, og hvert netværk har en tovholder, der er ansvarlig for, at netværket fungerer som aftalt i gruppen. Formålet med netværkene er at dele viden, udveksle erfaringer og skabe læring samt give inspiration på tværs af regionerne.

I takt med fremdriften i byggerierne foretages der løbende en tilpasning af netværksgrupperne, således at disse passer til de aktuelle behov. I 2017 besluttede kontaktgruppen vedr. sygehusinvesteringer eksempelvis oprettelse af et netværk vedr. flytteprocesser og i 2021 er der givet grønt lys for oprettelse af et netværk vedr. grønt byggeri og certificeringer samt netværk vedr. børnehospitaler. Andre netværk har løbende fået udvidet/tilpasset scopet. Som følge af den løbende behovstilpasning er nogle netværk således erstattet af andre, ligesom nogle netværk fungerer i virtuel form, som en slags liste over relevante kontaktpersoner på specifikke områder (sidstnævnte fremgår ikke af herværende oversigt).

Følgende 11 netværk om sygehusbyggeri eksisterer aktuelt (november 2021)

1. Arbejdsmiljønetværk i forbindelse med de kvalitetsfondsbyggerierne
2. Ledelse af byggeprojekter – Projektchefgruppen
3. Kommunikation
4. Det tværregionale risikostyrings- og økonominetværk
5. Netværk vedr. flytteprocesser
6. Drift og vedligehold – Commissioning
7. Wayfinding –orienteringsstrategi
8. IT og Medico-teknik
9. Netværk vedr. byggeri i psykiatrien
10. Bæredygtige certificeringer af byggerier
11. Netværk vedr. børnehospitaler

I nedenstående skema præsenteres uddrag af kommissorierne for de 9 netværk.

Netværk	Kommissorium
1. Arbejdsmiljønetværk i forbindelse med de kvalitetsfondsbyggerierne	Netværkets formål er at dele erfaringer vedr. arbejdsmiljø, herunder udfordringer vedr. arbejdsmiljø i forbindelse med sygehusbyggerierne (ny -, til -, og ombygninger) og koordinering med sikkerhedsledere. Temaerne kan være arbejdsmiljørigtig projektering i design og byggefasen, sikkerhedskoordinering på byggepladsen, samarbejde med Arbejdstilsynet, standardisering af arbejdsmiljøniveauet på tværs af projekterne, organisering af arbejdsmiljøindsatsen, tolkning af lovstof og brug af designmanualer mv.
2. Ledelse af byggeprojekter – Projektchefgruppen	Netværkets formål er at understøtte, at kvalitetsfondsprojekterne inden for de givne økonomiske rammer optimerer forhold som effektivitet, drift, miljø, kvalitet, bæredygtighed, innovation offentligt/privat samarbejde, service mv., herunder koordinering af

	<p>indsatsen inden for de 5 hovedprincipper for styring af kvalitetsfundsbyggerierne:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Strategiske beslutninger og tilsyn med byggeriet 2. Udarbejdelse af styringsmanual 3. Robust og beslutningsdygtig byggeorganisation 4. Systematisk og klar risikostyring 5. Uafhængig controlling <p>Netværket skal endvidere medvirke til – via videndeling og sparring – at styrke mulighederne for at opfylde tilsagnsbetingelserne og målsætningen om at løfte kvaliteten og effektiviteten samt effektiv styring af kvalitetsfundsprojekter. Der skal sikres en koordination med og repræsentation fra byggechefgruppen.</p>
3. Kommunikation	<p>Formålet med netværket er at sparre og videndele om alle aspekter af kommunikation knyttet til sygehusbyggerierne. Netværket har oprettet et videndelingsfora via Facebook-gruppen: "Netværk for kommunikatører på hospitalsbyggerier" og mødes endvidere 4-5 gange årligt.</p>
4. Det tværregionale risikostyrings- og økonominetværk	<p>Formålet med netværket er at etablere rammerne for videndeling og erfaringsudveksling om risiko- og økonomistyring af byggerier. Drøftelser om risikostyring kan f.eks. omhandle udveksling af erfaringerne med konkrete indtrufne risikoemner, systemunderstøttelse, kapitalisering af risikoemner, ændringskataloger samt niveauet for reserver i projekternes faser.</p> <p>Om økonomistyring kan drøftelserne omhandle styring af store komplekse byggeprojekter, herunder også de særlige styringsforhold, som knytter sig til kvalitetsfundsbyggerier. Temaer kan f.eks. være reservestrategi og -styring, systemunderstøttelse, økonomisk rapportering, effektiviseringsarbejdet, økonomi ved efterfølgende bygningsmæssig drift samt slutrapportering når projekterne er tilendebragt.</p>
5. Netværk vedr. flytteprocesser	<p>Netværksgruppens formål er, at sikre videndeling og erfaringsudveksling omkring, hvordan planlægning og udførelse af flytteprocesserne foregår i de enkelte byggeprojekter og hospitaler. Netværket skal dele erfaringer om relevante emner. Det kan for eksempel være indenfor områderne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uddannelse af medarbejdere

	<ul style="list-style-type: none"> • Risikostyring af arbejdet med planlægning af flytning • Styring og ledelsesstrategier i flytteplanlægning • Samspil ml. byggeorganisation og flytteorganisation • Tiden efter en flytning etc. <p>Netværket er opdelt i to undernetværk:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Et planlægningsnetværk, hvori kan behandles emner som; risikostyring, udarbejdelse af flyttemanual/rokadeplaner, styring og organisering af flytteproces mv. 2. Et uddannelsesnetværk, hvori kan behandles emner som; brugerinvolvering, uddannelse og træning af medarbejdere, optimal udnyttelse af ny rammer, ledelsesstrategier mv.
6. Drift og vedligehold – Commissioning	<p>Formålet med Netværksgruppen er at understøtte optimale processer indenfor drift og vedligehold samt commissioning, gennem systematisk erfaringsudveksling og vidensdeling, herunder også indenfor IT-relaterede områder og systemer. Netværksgruppen formidler aktuel viden og erfaringer indenfor relevante områder, f.eks. ved udarbejdelse af vejledninger og paradigmer eller på anden vis.</p> <p>Det forventes, at netværksgruppen vil styrke og udvikle processer indenfor området, herunder med fokus på IKT-delen, og herigennem understøtte at generelle mål nås, herunder indenfor en kvalitetsbetonet og effektiv bygningsdrift. Netværksgruppen kan også efter Kontaktgruppens anmodning fremkomme med anbefalinger indenfor områder.</p>
7. Wayfinding – orienteringsstrategi	<p>Netværksgruppens formål er at dele viden og erfaringer mellem regionerne om emner relateret sig til wayfinding, herunder udfordringer og løsninger på de enkelte hospitaler. Netværket skiftes til at afholde møder i regionerne og kombinerer med at komme ud og se og drøfte wayfinding ude på hospitalerne. Det er forventningen, at der kan drages nytte af den fælles erfaring, og muligvis også dele produkter på tværs af regionsgrænserne, eksempelvis digitale produkter.</p>
8. IT og Medico-teknik	<p>Netværksgruppen har til formål at sikre vidensdeling, drøfte ideer/erfaringer og gennemgå aktuelle konkrete emner inden for IT, medico og udstyr, der er relevante for byggeprojekter i regionsregi.</p> <p>Gruppens opgave er, at;</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • sikre gensidig informering omkring relevante emner i regionale byggeprojekter • konkretisere og afgrænse hvad der er relevante emner • sikre kontinuerlig vidensdeling og fremdrift • iværksætte eventuelle relevante tiltag og arbejde i undergrupper
9. Netværk vedr. byggeri i psykiatrien	Formålet med netværket er læring og videndeling i relation til psykiatribyggeri, og de særlige karakteristika der knytter sig hertil med henblik på, at regionerne kan drage nytte af såvel gode som dårlige erfaringer fra både igangværende og afsluttede projekter.
10. Bæredygtigheds-certificeringer af byggerier	Formålet er erfaringsudveksling og udvikling af værktøjer til fælles gavn vedr. bæredygtighedscertificering, herunder nye krav vedr. den frivillige bæredygtighedsklasse (FBK) jf. bygningsreglementet og de deraf følgende ændrede krav om udførelse af livscyklusanalyse, totaløkonomiske beregninger for byggeriets opførelse og drift m.v.
11. Netværk vedr. børnehospitaler	Formålet er erfaringsudveksling og gensidig sparring om de særlige krav, hensyn m.v. der stilles til Børnehospitaler. Således arbejder flere regioner på at etablerer Børnehospitaler og netop denne patientgruppe har andre behov end den øvrige patientgruppe på et Universitetshospital. Et børnehospital skal rumme aldersgruppen fra 0-17 år, deres familier, raske søskende og stort set alle specialer. Det stiller nye krav til byggeriets funktioner, flow og fleksibilitet.

3.6.3 Åbent hospital

Som følge af Covid-19 blev der ikke afholdt Åbent Hospital 2021 som nationalt arrangement som led i kampagnen; Vi bygger for livet. I stedet afholdt regionerne samme dag coronasikre Åbent husarrangementer på udvalgte hospitaler. Formålet med Åbent Hospital er at give alle en mulighed for at se og høre, hvad der sker med deres nye hospitaler i de enkelte regioner, og hvad det betyder for fremtidens sundhedsvæsen.

3.6.4 Videndelingsportalen www.godtsygehusbyggeri.dk

Videndelingsportalen [godtsygehusbyggeri.dk](http://www.godtsygehusbyggeri.dk) sigter på at samle al relevant viden om sygehusbyggeri, herunder artikler om aktuelle tiltag, trends m.v. Hjemmesiden opdateres løbende og gør det muligt for omverdenen at følge med i alt fra fremdriften i regionernes byggeprojekter, til de nationale og internationale arrangementer, der afholdes om sygehusbyggeri. Portalen dækker også de byggeprojekter, som ikke får tilskud fra Kvalitetsfonden, så der sikres læring og fælles løsninger på tværs af alle regionernes byggeprojekter.

I relation til udviklingsinitiativer i forhold til hjemmesiden, er der fortsat et samarbejde med en journalist vedrørende udarbejdelse af en række relevante og lærende cases vedr. byggeri. I 2021 er der udarbejdet cases om:

- Et helt anderledes hospital – case om Nyt Hospital Nordsjælland.
- Fra affald til ressource: Systematisk affaldssortering på hovedstadens hospitaler.
- Erfaringer på de nye sygehuse – Enestuer på Sygehus Lillebælt i Kolding.

Siden 2013 har www.godtsygehusbyggeri.dk udgivet et nyhedsbrev 6 til 8 gange årligt med nyheder om og fra byggerierne. Twitterprofilen @godtsygehusbyg anvendes ligeledes til at sætte fokus på aktiviteter og fortællinger fra byggerierne rundt om i regionerne.

Hjemmesiden opdateres løbende i forhold til de aktuelle byggerier, så det er muligt at få et overblik over bl.a. byggesum, faser og projektperioder. Formålet med portalen er fortsat at skabe større gennemsigtighed, åbenhed og overblik over regionernes arbejde med sygehusbyggeri bl.a. med henblik på, at:

- Øge deling af viden mellem regioner og byggeprojekter.
- Skabe faglig inspiration.
- Skabe et aktuelt overblik over sygehusbyggerierne, deres status og anden relevant information.
- Gøre det nemmere for omverdenen, herunder det private erhvervsliv, at følge med i byggerierne.

Hjemmesidens inspirationssider er opdateret med samling af relevant materiale opdelt under en række temaer, som skal lette søgningen på hjemmesiden, og øge brugervenligheden.

3.7 Øvrige tværregionale fora

3.7.1 Kontaktgruppe vedrørende sygehusinvesteringer

Regioner involveret	Alle fem regioner. Medlemmerne består af regionernes centrale byggechefer, chefer fra regionernes planlægningsenheder og projektchefer.
Formål	Formålet med gruppen er, at sikre en formaliseret videndeling og koordination i forbindelse med sygehusinvesteringerne og at være et strategisk forum for drøftelse, sparring og erfaringsudveksling om sygehusbyggeri på tværs af regionerne.
Status	Kontaktgruppen mødes hver anden måned, hvoraf der hver anden gang afholdes fællesmøde med SUM's controllerenhed.
Resultater	Erfaringsudveksling, strategisk sparring og videndeling

3.7.2 Kontaktgruppe vedrørende logistik og sporing

Regioner involveret	Alle fem regioner. Medlemmerne består af regionale repræsentanter fra logistik- og indkøbsområdet.
Formål	Formålet med kontaktgruppen er - i første omgang - at udarbejde en fælles regional strategi og handlingsplan for forsyning for derved at rammesætte og fordre en mere systematisk og struktureret tilgang til arbejdet med forsyning herunder logistik og sporing.
Status	Kontaktgruppen afholder møde fire gange om året.
Resultater	Udarbejdelse af en fælles regional strategi og handlingsplan for forsyning frem mod 2022.

3.7.3 Byggechefgruppe

Regioner involveret	Alle fem regioner. Medlemmerne består af regionernes byggechefer.
Formål	Formålet med byggechefgruppen er at dele viden og skabe netværk om sygehusbyggerier. Gruppen sætter periodevis fokus på bestemte temaer og drøfter aktuelle emner i sygehusbyggeri.
Status	Gruppen mødes cirka fire gange om året, og trækker efter behov personer med forskellige kompetencer ind i gruppen, f.eks. kompetencer om økonomistyring eller de lokale projektchefer. Formandskabet går på skift mellem regionerne.
Resultater	Erfaringsudveksling og videndeling samt opbygning af netværk.

3.7.4 Byggesocietetets sundhedsudvalg

Regioner involveret	Region Sjælland, Region Hovedstaden og Danske Regioner. Medlemmerne er personer fra offentlige sundhedsmyndigheder og institutioner, bl.a. regionale byggechefer, samt rådgivende arkitekt- og ingeniørvirksomheder, konsulentvirksomheder og interesseorganisationer med fokus på sundhedsvæsenet og de bygningsmæssige rammer herfor.
Formål	Byggesocietetet er et netværk, der arbejder for at få indflydelse på byggesektorens fremtid og vilkår. Sundhedsudvalget beskæftiger sig med sundhedssystemets udvikling, primært set ud fra et bygningsmæssigt perspektiv. Formålet med udvalgets arbejde er bl.a. at danne ramme om et forum, hvor erfaring, viden, idéer og visioner fra myndigheder, bygherrer, rådgivere og interesseorganisationer samles og deles.
Status	Udvalget mødes fire-fem gange om året.
Resultater	Erfaringsudveksling og videndeling samt opbygning af netværk.

3.7.5 Erfagruppe om energi og miljø

Regioner involveret	Alle fem regioner. Medlemmerne er medarbejdere i regionernes centrale byggeorganisationer. Koordinatorfunktionen går på skift mellem regionerne.
Formål	Formålet er udveksle erfaringer og debattere fremtidsperspektiver på området. Samarbejdet skal også bidrage til skabelse af synergieffekter regionerne imellem og synliggøre og dele resultater. Erfagruppen arbejder endvidere med udbredelse af bæredygtig drift og anlæg og fungerer som sparringspart for regionernes byggeafdelinger.
Status	Erfa-gruppen mødes fire gange om året.
Resultater	Videndeling og implementering af "best practice".

3.8 Kommende fælles initiativer i projektet Godt Sygehusbyggeri – koordination og innovation

3.8.1 Netværksdage om sygehusbyggeri 2022

Netværksdage 2021 skulle have været afholdt i november 2021, men blev med få dages varsel aflyst grundet Corona. Der var planlagt over 30 sessioner med forskellige vinkler på godt sygehusbyggeri organiseret omkring følgende overordnede spor:

- Byggeprocessen
- Ibrugtagning af de nye byggerier
- Ledelsesopgaven og den kliniske drift
- Logistik og drift
- Økonomi og effektiviseringer

Regionerne planlægger at afholde Netværksdage 2022 i maj 2022, hvor programmet så vidt muligt genbruges.

3.8.2 Åbent Hospital 2022

Åbent Hospital er et arrangement, der er besluttet af Danske Regioners bestyrelse. Derfor vil Åbent Hospital 2022 afvente den nye bestyrelse i Danske Regioners beslutning om videreførelse af arrangementet og evt. format.

4 Initiativer med ensartede og/eller fælles løsninger på tværs af sygehusbyggerierne

4.1 Fællesregionale initiativer

Regionerne samarbejder om en række fælles initiativer, som ikke nødvendigvis er opstået i regi af projekt Godt Sygehusbyggeri – koordination og innovation. Initiativerne er initieret af regionerne og alle regioner arbejder for at implementere dem i deres respektive region.

Indledningsvist er de tværregionale fælles initiativer præsenteret, hvorefter regionernes interne, fælles initiativer præsenteres. Af nedenstående oversigt fremgår således alle nuværende initiativer, herunder en række nye fællesregionale og regionale initiativer som er udviklet siden videndelingsoversigten fra 2020, disse er:

Region Syddanmark

- Pilottest af skilte på Svendborg Sygehus – Nyt OUH

Region Hovedstaden

- Enheden større byggerier

Følgende fællesregionale og regionale initiativer som fremgik af oversigten 2020 er afsluttede, hvorfor de ikke fremgår af herværende oversigt:

Fællesregionale initiativer

- Leverandørbazar
- Fremtidens fødemiljøer

Regionale initiativer

Region Midtjylland

- Samarbejde om risikostyring og effektiviseringsarbejde

Region Hovedstaden

- Projektchefforum
- Paradigme for risikostyring implementeret på tværs af Region Hovedstadens byggerier
- Styregruppen for Fremtidens Hospital og Akutområde
- Effektiviseringsgevinster
- Administration af forsikring – vidensdeling mellem projekterne

Region Syddanmark

- Fremtidens operationsstuer - OUH

4.1.1 Kvalitetsstyring

Regioner/byggerier involveret	Alle regioner
Formål	På grundlag af lovgivningen på området, alment teknisk fælleseje og regionernes erfaringer med kvalitet som et af de væsentlige styringsparametre i byggeriet, er formålet med projektet at udvikle metoder og værktøjer til brug ved kvalitetsstyringen og kvalitetssikringen i byggeriets enkelte faser.
Status	<p>Pt. er der i projektet udarbejdet følgende fælles paradigmer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Paradigme for udbudsstrategi • Skabelon for OPP egnethedsvurdering • Paradigme for totaløkonomi • Paradigme for byggemødereferat • Paradigme for Plan for Sikkerhed og Sundhed (PSS) • Paradigme for Kravspecifikation for DOGv • Paradigme for Indkøb af DOGv-system • Paradigme for Udbud af bygningssyn samt Vejledning i praktisk gennemførelse • Paradigme for tilsynsplan • Værktøjer til brug for aflevering og idriftsætning af det færdige byggeri • Paradigme for projektgranskning ved faseskift <p>Arbejdsgruppen blev nedlagt ved årsskiftet 2016-17, men der pågår stadig vedligeholdelse og opdatering af det allerede udarbejdede materiale.</p>
Resultater	<p>Udover videndeling og erfaringsudveksling vedr. kvalitetsstyring og kvalitetssikring i byggeriernes faser, er der udarbejdet en række fælles paradigmer jf. ovenfor.</p> <p>De færdige paradigmer findes på www.godtsygehusbyggeri.dk under overskriften: "Fælles publikationer og vejledninger". Her vil de fælles værktøjer og paradigmer løbende blive publiceret i takt med færdiggørelsen heraf.</p>
Forventede resultater	Succeskriteriet for projektet er, at de færdiggjorte paradigmer/værktøjer rent faktisk anvendes i praksis, og i sidste ende er medvirkende til, at kvaliteten af de enkelte byggerier forbedres.

Eventuelle besparelser ved implementering af initiativet	På nuværende tidspunkt kan der ikke gives et konkret bud på besparelserne, men de forventede besparelser ligger i anvendelsen af standardværktøjer.
--	---

4.1.2 Pilotafprøvning af servicelogistik

Regioner/byggerier involveret	Region Midtjylland, Region Hovedstaden og Region Nordjylland
Formål	<p>Formålet er at identificere og dokumentere målbare målsætninger for anvendelse af servicelogistik, herunder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sikre at klinikken og it-løsningen er afstemt, dette for at finde de "rigtige" løsningsmodeller for pilotafprøvningen mellem klinik, serviceafdeling og it • Beskrive en model for udarbejdelse af business case • Verificere gevinstpotentialer beskrevet af forretningen
Status	<ul style="list-style-type: none"> • Pilotafprøvningen af servicelogistik i form af opgavesystemet, søgesystemet og sengesystemet på AUH er afsluttet og kører i fuld drift. • Opgavesystemet er fuldt implementeret på Regionshospitalet Randers. • Opgavesystemet er i pilot på Hospitalsenhed Horsens, og fuldt implementeret i drift sommer 2020. • Opgavesystemet kører pilotafprøvning i Holstebro og der forventes at tilkobles flere afdelinger i Holstebro og Herning. Pilotafprøvningen kører fra oktober 2019 og frem til udflytning til Gødstrup. <p>Konceptet omkring servicelogistik har på initiativ fra Region Nordjylland været præsenteret og drøftet i innovationsboardet med henblik på en vurdering af, om konceptet skal udbredes nationalt. Innovationsboardet har indstillet til national udbredelse og indstillingen er blevet godkendt af regionsdirektørkredsen og af bestyrelsen i Danske Regioner.</p> <p>Den enkelte region fastlægger graden af implementering.</p>

	Koordinering af udbredelse og implementering af konceptet er forankret i regi af RSI i Region Syddanmark
Resultater	Implementering af opgavesystemet har forandret arbejdsgange og ændret organisering. Der er opsamlet viden om organisatorisk forankring af projektet, herunder vigtigheden af kommunikation, kompetencer i organisationen, ledelsesforankring hos forretningsejeren.
Forventede resultater	<p><u>For patienterne:</u> Bedre patientoplevelse, mindre ventetid på mobilisering og transport, bedre information om ventetider, øget oplevet servicekvalitet, øget patientsikkerhed</p> <p><u>For servicepersonalet (serviceassistenter, rengøring etc.):</u> Bedre kommunikation på tværs af funktioner, bedre overblik, mere indflydelse på egen planlægning, jævnere belastning og færre fejl, færre telefonopkald, mere nærvær, bedre arbejdsmiljø</p> <p><u>For opgavebestillere (lægesekretærer, sygeplejersker):</u> Bedre kommunikation på tværs af funktioner, færre forgæves telefonopkald, bedre overblik over status på bestillinger, mulighed for forudbestilling</p> <p><u>For ledelsen:</u> Bedre overblik, bedre udnyttelse af ressourcerne, understøttelse af planlægning og beslutningstagning med dokumentation</p>
Eventuelle besparelser ved implementering af initiativet	Gevinstrealisering og udbytte heraf ligger lokalt på de enkelte hospitalsenheder.

4.1.3 Indgåelse af fællesregional rammeaftale på Columna Service Logistic (it-understøttelse af sporbarhed og emneidentifikation)

Regioner/byggerier involveret	<p>Region Midtjylland, Region Hovedstaden og Region Nordjylland</p> <p>Region Midtjylland er aftalekoordinator for rammeaftalen.</p> <p>Region Hovedstaden er startet med et pilotprojekt omkring opgavemodulet med mulighed for yderligere udbygning med generel søgning. Intentionen er, at alle hospitaler i regionen skal benytte modulerne i løsningen.</p>
-------------------------------	--

Formål	At få afprøvet funktionaliteten i enkelte af modulerne i Service Logistic produktet, og at få etableret en central serverinstallation i regionen, der kan skaleres op, efterhånden som øvrige hospitaler ønsker at benytte sig af funktionaliteten.
Status	<ul style="list-style-type: none"> • Region Midtjylland er i forhandling med Systematic om enterprise leverance. Det vil sige CSL til hele regionen. • Region Hovedstaden har lavet en regionsaftale om anvendelse på de enkelte hospitaler. • Bispebjerg Hospital har taget opgavemodulet i brug. • Region Nordjylland har indkøbt Columna Service Logistic og anvender i dag systemet på Aalborg Universitetshospital til styring af logistiktjeneste og delvist til styring af rengøring. Systemet udbredes successivt til øvrige "områder" i takt med systemets udvikling.
Resultater	<ul style="list-style-type: none"> • Bispebjerg Hospital har givet en positiv evaluering af opgavemodulet og anbefaler dette modul til yderligere udbredelse i regionen. • Mindre dele af CSL er i drift/pilotdrift på hospitalerne i Aalborg, Bispebjerg samt Odense.
Forventede resultater	Der er en forventning om, at Region Hovedstaden sammen med de øvrige regioner i fællesskab optimerer logistikarbejdsgange med udgangspunkt i modulerne under rammeaftalen.
Eventuelle besparelser ved implementering af initiativet	De moduler, der tages i brug, giver et datagrundlag, der muliggør faktabaseret optimering/rationalisering. Gevinsterne er endnu ikke konkretiseret i regionen.

4.1.4 Region Syd – Region Midt mødefora

Regioner/byggerier involveret	Region Midtjylland og Region Syddanmark.
Formål	Formålet er at videndele om erfaringer i byggeprojekterne på tværs af de to regioner.
Status	Det er et mødeforum, der forventeligt vil løbe hele projekternes levetid. Der bliver afholdt 1-2 møder om året på skift i hver region.

Resultater	Højnet opmærksomhed på nye problemstillinger, og det har givet idéer til gode måder at håndtere konkrete udfordringer på.
Forventede resultater	Det er svært at opgøre, men det er forventningen, at videndelingen f.eks. vil bidrage til, at visse opgaver kan løses smartere samt at der skabes en højnet opmærksomhed på konkrete problemstillinger.
Eventuelle besparelser ved implementering af initiativet	Da initiativet ikke vedrører et konkret område og ikke afsluttes foreløbigt, er det vanskeligt at opgøre.

4.1.5 Multitower, forflytningsrobot

Regioner/byggerier involveret	Projekt Universitetshospital Køge, Region Sjælland Nyt Odense Universitetshospital, Region Syddanmark Hospitalsenheden Horsens, Region Midtjylland Nyt Hospital Herlev, Region Hovedstaden
Formål	I samarbejde med Blue Ocean Robotics er der udviklet en første model på en forflytningsrobot. Formålet er dels at undgå at skulle investere i loftslifte i det nye byggeri, og dels at skabe en moderne løsning, hvor forflytninger og løft ikke begrænses til skinner i loftet.
Status	Projektet er afsluttet og gået i almindelig drift.
Resultater	Forflytningsrobotten er patenteret, CE mærket og sat i produktion. Sjællands Universitetshospital har modtaget og implementeret de første to robotter. Der pågår kapacitetsvurderinger af, hvor mange der skal bruges i de enkelte afdelinger. Der udsendes profylaxemeddelelse inden for de næste uger, således at de resterende indkøb kan foretages. Forflytningsrobotter er allerede solgt på det amerikanske marked.
Forventede resultater	Løfterobotterne forventes anvendt som basisteknologi på almindelige sengestuer og i fællesarealer. På multistuer og i specialrum er der indbygget loftslifte, da 1. generationsrobotten skal udvikles til løft over 200 kg. først. Ved testen er der konstateret en betragtelig forbedring af arbejdsmiljøet i form af lavere belastning på skuldre og færre vrid. Robotten er allerede videreudviklet til ligeledes at kunne anvendes som gangtræningsredskab.

Eventuelle besparelser ved implementering af initiativet	Der forventes en anlægsbesparelse i indkøb af loftslifte, men den endelige besparelse kan først vurderes, når salgsprisen på Multitower fastlægges. Derudover forventes en driftsbesparelse ved vedligehold, da robotten delvist indgår i en fælles pulje og dermed serviceres der. Der forventes frigjort personaleressourcer, da forflytninger i de fleste situationer kan håndteres af én person.
--	--

4.1.6 Totalentreprise (TE) i konkurrencepræget dialog

Regioner/byggerier involveret	Projekt Universitetshospital Køge, Region Sjælland Nyt Odense Universitetshospital, Region Syddanmark
Formål	Begge projekter har besluttet at gennemføre totalentrepriseudbud i konkurrencepræget dialog. Da dette er en ny model muliggjort af den nye udbudslov fra 2016, har de to projekter besluttet at gennemføre en tæt dialog med videndeling i en planlagt møderække.
Status	Der er på Projekt Universitetshospital Køge gennemført en evaluering af totalentreprisemodellens reservestrategi op mod reelt forbrug. Der er endnu ikke gennemført sammenligning mellem de to projekter pga. covid-udfordringer, men der sker erfaringsudveksling på ugentlig basis.
Resultater	Der har været afholdt møder med videndeling mellem de to projekter. Særligt i Køge har man haft gavn af at kunne tilpasse proces og materiale på baggrund af erfaringerne fra Odense.
Forventede resultater	Nyttiggørelse af hinandens viden giver sikrere udbudsprocesser, med færre tilbageløb og utilsigtede hændelser. Dette minimerer risikoen for begge projekter.
Eventuelle besparelser ved implementering af initiativet	Genudbud på grund af u hensigtsmæssige krav eller processer ville have tidsmæssige og økonomiske omkostninger for projekterne. De foreløbige resultater tyder på, at udbudsformen giver mere sygehusbyggeri for de budgetterede anlægsmidler.

4.1.7 RFI-rammeaftale på konventionelle DR-røntgenapparater

Regioner/byggerier involveret	Region Nordjylland, Region Syddanmark, Region Sjælland og Region Midtjylland har tidligere indgået en fælles aftale på konventionelle DR-røntgenapparater. Region Nordjylland stod for selve
-------------------------------	--

	<p>udbudsprocessen på vegne af de øvrige regioner. Den fællesregionale rammeaftale vedrørende DR røntgenanlæg er udløbet og der arbejdes på at gennemføre et udbud så en ny rammeaftale kan indgås. Det er Region Nordjylland der igen står for udbuddet. Arbejdet med rammeaftalen påbegyndes primo 2022</p>
Formål	<p>Formålet med initiativet er at spare ressourcer for både klinikere og I&M, idet man ikke hele tiden skal igangsætte EU-udbud, da hovedparten af røntgenudstyr ligger over EU-udbudsgrænsen. For at undgå de mange EU-udbud, er man gået sammen med de øvrige regioner og har i stedet for lavet fælles EU-udbud med en rammeaftale, man blot kan trække på efter behov.</p>
Status	<p>Der er kun foretaget indkøb af denne type udstyr på rammeaftalen, siden den blev indgået i marts 2016. Der er købt 19 røntgenrum på rammeaftalen indtil nu.</p> <p>Nogle leverandører sætter prisen lidt højt, da de ikke ved, hvor mange systemer de kommer til at sælge. De har fleste har dog afgivet meget konkurrencedygtige priser, så fordelene opvejer denne ene ulempe.</p> <p>Region Midtjylland har anvendt aftalen i alle byggeprojekter og anskaffelser og Rammeaftalen anvendes fortsat til DNV-projektet og puljeanskaffelser.</p>
Resultater	<p>Det har været muligt at købe rigtig meget udstyr ind på kort tid. Der er brugt meget mindre tid på anskaffelserne, priserne og de forskellige muligheder er kendt på forhånd.</p>
Forventede resultater	<p>Se ovenfor. På sigt forventes endvidere en ressourcebesparelse.</p>
Eventuelle besparelser ved implementering af initiativet	<p>Et almindeligt EU-udbud koster normalt 225 timer at gennemføre, når man opsummerer timerne for alle involverede parter i I&M og ser bort fra de timer, som klinikerne har brugt. Et skøn er, at der i gennemsnit kun er brugt mellem 50 og 100 timer i I&M – altså en besparelse på cirka 125-175 timer.</p> <p>Der er således et stort potentiale ift. at spare ressourcer/timer og dermed indkøbe mere effektivt.</p>

4.1.8 Rammeaftale på immunfarvemaskiner til Patologi afdelinger i Region Midtjylland og Region Nordjylland

Regioner/byggerier involveret	Region Midtjylland har været ansvarlig for at udarbejde en rammeaftale på immunfarvemaskiner og tilhørende forbrugsvarer til de nye sygehuse i Region Midtjylland. Region Nordjylland er med på rammeaftalen som option.
Formål	Rammeaftalen har til hensigt at dække behovet for nye immunfarvemaskiner på de nye patologiske afdelinger på de nye sygehuse i Region Midtjylland og Region Nordjylland.
Status	Udstyret til DNU er på nuværende tidspunkt leveret og installeret. Der er indkøbt udstyr til Viborg på rammeaftalen.
Resultater	Udbuddet er gennemført med væsentlige besparelser på både udstyr, forbrugsvarer og serviceydelser. Desuden vil rammeaftalen forhåbentligt resultere i, at der ikke skal allokeres ressourcer til immunfarvemaskine-udbud de næste 4 år.
Forventede resultater	Der forventes ressourcebesparelser og mere udstyr for pengene, når der på tværs af regionerne udbydes et stort volumen (både apparatur og forbrugsvarer).
Eventuelle besparelser ved implementering af initiativet	Det vil afhænge af et endnu ukendt behov. Men der forventes betydelig besparelse i både indkøbspriser, drift og mandetimer i forhold til udbud over 4 år.

4.1.9 Standardbestykning af operationsstuer

Regioner/byggerier involveret	Projekt Universitetshospital Køge, Region Sjælland Nyt Odense Universitetshospital, Region Syddanmark
Formål	For at opnå så høj en fremtidig udnyttelsesgrad af operationsstuer som muligt, skal disse kunne anvendes af de fleste specialer og til de fleste indgreb. Denne fleksibilitet på langt sigt, opnås ved at indrette stuerne med ens dimensionering samt ens bygnings- og installationsmæssig udformning. På kort sigt vil indflytning og placering af udstyr dog give begrænsninger i dag-til-dag fleksibilitet. Derfor gennemføres der på Projekt Universitetshospital Køge, en test af de bestykninger, som Nyt OUH har udviklet. Testen gennemføres ved anvendelse af

	Virtual Reality værktøjer og har til formål, at validere om de udformede standarder kan anvendes til andre speciale-sammensætninger og anden specialiseringsgrad, samt om det er muligt at reducere antallet af standarder til et lavere antal.
Status	Nyt OUH har opbygget en test operationsstue, mens Projekt Universitetshospital Køge har fået totalentreprenøren til at opbygge en Mock up på basis af vores erfaringer fra Virtual Reality processen.
Resultater	Nyt OUH har indsnævret antallet af typer af standard operationsstuer til 3. Projekt Universitetshospital Køge har reduceret dette til 1, idet der ikke er et én-til-én overlap i specialer i de to projekter. Der udestår præcisering af placering af det loftshængte udstyr.
Forventede resultater	Stuerne forventes at kunne dække behovet for funktionalitet.
Eventuelle besparelser ved implementering af initiativet	Der forventes opnåelse af en større fleksibilitet i den fremtidige drift. Der er ikke knyttet anlægsbesparelser til projektet.

4.1.10 Netværksgrupper for ejendomsadministration

Regioner/byggerier involveret	Ingen direkte, men indirekte da salg af de overskydende ejendomme, som byggeprojekterne afløser, er genstand for drøftelser i gruppen.
Formål	Videndeling omkring ejendomsrelaterede forhold.
Status	Foregår løbende med kvartalsmæssige møder.
Resultater	Input til bedre håndtering og administration af regionens ejendomsportefølje.
Forventede resultater	Optimal administration
Eventuelle besparelser ved implementering af initiativet	Kan ikke opgøres.

4.1.11 Flytteplanlægning

Regioner/byggerier involveret	DNV-Gødstrup, Nyt Hospital Herlev og Rigshospitalet
-------------------------------	---

Formål	Da alle tre projekter anvender samme udenlandske flytterådgiver (Health Care Relocations fra Canada) og dermed samme modeller, udveksles oversættelser og tilrettede dokumenter i flytteplanlægningen.
Status	Der afholdes tre erfarings- og arbejds møder, hvor de tre projekter har arbejdet med oversættelse og tilretning af flytterådgivers dokumenter, således projekterne ikke skal igennem samme øvelse.
Resultater	Møderne har betydet et stærkere produkt og flytteplaner for de tre projekter. Da projekterne har forskellige takter, giver det mulighed for at indarbejde erfaringer med flytning fra f.eks. Rigshospitalet, som er længst fremme.
Forventede resultater	Læring og fælles erfaringer indarbejdes i de efterfølgende flytteplaner rettidigt.
Eventuelle besparelser ved implementering af initiativet	Der spares en del tid ved at vende fælles problemstillinger samt at dele oversættelser med hinanden.
Andet	Erfaringer vil blive delt med andre projekter, hvis de vælger samme fremgangsmåde og flytterådgiver.

4.1.12 Kunstdatabase

Regioner og byggeprojekter involveret	Region Syddanmark, Projektorganisationen Nyt OUH og Region Midtjylland, DNU
Formål	Ensartede løsninger, forenkling, effektivisering, udveksling af viden og ens vokabular om opgaven.
Status	Løsning/værktøjet "Kunstdatabasen" er udbredt til hhv. forvaltningen i Region Midtjylland og de nye hospitalsbyggerier i Region Midtjylland. Der er således udsendt et krav om implementering af dette værktøj i syghusbyggerierne i Region Midtjylland. Region Syd er netop startet med at gøre brug af denne Kunstdatabase/dette værktøj og er midt i en proces, hvor der testes og individualiseres således, at Kunstdatabasen tilpasses nyt OUHs virkelighed.

Resultater	Resultaterne er gode og der har været meget lidt brug for tilpasning. Når samlingerne er flyttet i de nye hospitalsbyggerier, vil det være muligt at opnå overblik over de endelige resultater.
Forventede resultater	<p>Effektivisering i timer og styring af, hvor hvad befinder sig ifht. kunstsamlingen de enkelte steder. Det er forventeligt, at det bliver et meget vigtigt værktøj for at understøtte flytning af kunstsamlingerne på forsvarlig vis.</p> <p>Et andet forventet resultat er, at driften i perioden for registrering af værker også får et større ejerskab til at 'drage omsorg' for samlingen. Herunder at følge op/samarbejde med projektorganisationerne i forhold til de behov der måtte opstå i forbindelse med flytning af samlingen.</p>
Eventuelle besparelser ved implementering af initiativet	<p>Der er en besparelse på løn til ca. 1 årsværk.</p> <p>Uden dette værktøj, ville der ikke være samme overblik over hvor hvad er, når der forberedes og udføres flytning af kunsten.</p>

4.1.13 Tværregional erfa-gruppe vedr. nye AB regler

Regioner/byggerier involveret	Alle regioner, med Region Syddanmark som tovholder.
Formål	På grundlag af det nye AB system (AB18, ABT18, ABR18 mv.) og implementeringen af samme, er formålet med erfa-gruppen at udveksle erfaringer ift. tilføjelser / afvigelser i de nye betingelser. Herudover overvejes synkronisering regionerne imellem ved implementering af AB systemet.
Status	De enkelte regioner har udarbejdet nye standardkontrakter samt tilføjelser og ændringer til AB systemet. Der er registreret små forskellene i de regionale AB 18-tilføjelser. Der pågår erfaringsudveksling om alle byggejuridiske forhold.
Resultater	Videndeling og erfaringsudveksling
Forventede resultater	Videndeling og erfaringsudveksling
Eventuelle besparelser ved implementering af initiativet	På nuværende tidspunkt kan der ikke gives et konkret bud på besparelserne, men de forventede besparelser ligger i anvendelsen af standardværktøjer.

4.2 Region Syddanmark

4.2.1 Psykiatrien i Nyt OUH

Byggeprojekter involveret	I inspirationsfasen er der indsamlet viden og erfaring fra de nye psykiatribyggerier i Aabenraa, Vejle, Skejby, Slagelse og Ballerup.
Formål	At de opsamlede erfaringer fra de øvrige byggerier indgår i planlægningen af den kommende psykiatriske afdeling i Nyt OUH.
Status	Som opfølgning på inspirationsturen er bl.a. opbygget fuldskala mock-up af en standard sengestue fra Region Hovedstaden (Ballerup)
Resultater	Standardsengestuen i det kommende byggeri i Odense er arealmæssigt reduceret ift. oprindelige udlæg.
Forventede resultater	Den arealmæssige reduktion af standardsengestuen åbner for nye muligheder ved etableringen af aktivitets- og sanseintegrationsrum i sengeafsnittene.
Eventuelle besparelser ved implementering af initiativet	Er ikke opgjort.

4.2.2 Wayfinding – Sydvestjysk sygehus i Esbjerg og Grindsted

Byggeprojekter involveret	Sydvestjysk Sygehus i Esbjerg og Grindsted samt Syddansk Sundhedsinnovation.
Formål	At patienterne kan finde vej til deres destination, finde rundt og finde ud når de besøger Sydvestjysk Sygehus.
Status	Der blev valgt et gennemprøvet princip (gate-princippet). Der er sket en omfattende fordanskning og harmonisering af afdelingsnavne.
Resultater	Konceptet er implementeret i 2020.
Forventede resultater	Ønskede effekter: <ul style="list-style-type: none"> • At mindske søgende trafik – alle skal let kunne finde vej • Færre forstyrrelser • Bedre og mere tydelig kommunikation

Eventuelle besparelser ved implementering af initiativet	Er ikke opgjort.
--	------------------

4.2.3 Brugerprocessen for Steno Diabetes Center, Odense

Byggeprojekter involveret	Syddansk Sundhedsinnovation og projektorganisationen for Nyt OUH.
Formål	Etablering af brugerproces for kommende Steno Diabetes Center Odense.
Status	Byggeorganisationen Nyt OUH har - bistået af bygherrerådgivere - designet huset med sparring af regionens bygningsafdeling, relevante afdelinger på OUH samt Novo Nordisk Fonden og dens rådgivere. Syddansk Sundhedsinnovation har faciliteret brugerproces samt bidraget med bl.a. designrådgivning, evaluering af opholdsarealer samt strategi for wayfinding. Derudover har der været samarbejde med UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole om udvikling og facilitering af VR-model af bygningen.
Resultater	Siden brugerprocessens afslutning er projektet yderligere detaljeret i forhold til overflader, bestykning mv. og sendt i udbud. Processen med udvælgelse og tildeling vil tage knap et år. Der blev valgt en totalentreprenør i september 2020, som p.t. arbejder videre med den konkrete planlægning og organisering mv.
Forventede resultater	Ikke oplyst.
Eventuelle besparelser ved implementering af initiativet	Er ikke opgjort.

4.2.4 Pilottest af skilte på Svendborg Sygehus – Nyt OUH

Byggeprojekter involveret	Odense Universitetshospital, Projektorganisationen for Nyt OUH og Syddansk Sundhedsinnovation.
Formål	Formålet er at bidrage til orienteringsstrategien for Nyt OUH.

Status	<p>Nye skilte og nyt koncept for skiltning er blevet pilottestet på Svendborg Sygehus i lille skala med henblik på at give input til orienteringsstrategien på Nyt OUH.</p> <p>Der er bygget oven på erfaringer fra Aarhus Universitetshospital, hvor der skiltes efter såkaldt lufthavnsprincip – hvilket bl.a. vil sige, at i stedet for at skilte efter afdelingsnavne bliver der i stedet skiltet efter indgangsnumre.</p> <p>I projektet er der desuden arbejdet med afprøvning af fremtidig drift og forvaltning af skiltning.</p>
Resultater	<p>Den nye skiltning bibeholdes på Svendborg Sygehus og videreføres i Pilotprojekt 2, som igangsættes primo 2022.</p> <p>Viden og erfaringer fra pilotprojektet er løbende overleveret til Projektorganisationen Nyt OUH.</p>
Forventede resultater	Viden og erfaringer forventes anvendt ind i kommende udbud på området.
Eventuelle besparelser ved implementering af initiativet	Er ikke opgjort.

4.3 Region Sjælland

4.3.1 Fællesforsikringer for større byggeprojekter

Byggeprojekter involveret	Region Sjællands to kvalitetsfondsfinansierede byggeprojekter; GAPS og USK samt de to regionalt finansierede projekter Slagelse Sygehus Fase 2 og Nykøbing Falster Sygehus MANA.
Formål	Region Sjælland har indgået en fælles kombineret rådgiveransvars- og entreprisforsikring. Med udgangspunkt i forsikringspolicen diskuteres forsikringsforhold og risikohåndtering.
Status	<p>Der er indgået en fælles kombineret rådgiveransvars- og entreprisforsikring. I projekterne er der fokus på:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aftalegrundlag • Risikohåndtering og -minimering • Skadeshåndtering

	Der er udarbejdet en forsikringsmanual, der giver alle deltagende parter let adgang til praktisk information om forsikring, hvis uheldet er ude.
Resultater	Kan ikke konkluderes på nuværende tidspunkt, men i forbindelse med gennemførelse af byggeprojektet GAPS, er det vores umiddelbare vurdering, at der ved skader har været færre konflikter samt at standsninger af byggeriet er undgået.
Forventede resultater	Afklaring af skadeshåndtering samt minimering af risici for skader i forbindelse med projektering, udførelse og drift.
Eventuelle besparelser ved implementering af initiativet	Kan ikke konkluderes på nuværende tidspunkt.

4.3.2 Fælles digital informationsplatform

Byggeprojekter involveret	Region Sjællands to kvalitetsfondsfinansierede byggeprojekter; GAPS og USK samt de to regionalt finansierede projekter Slagelse Sygehus Fase 2 og Nykøbing Falster Sygehus MANA samt evt. fremtidige byggerier.
Formål	At skabe en fælles digital informationsplatform der kan informere personale, patienter og evt. borgere om de regionale byggeprojekter. Der er udviklet en generel softwareplatform der fungerer som informationsbærer af forskelligartet information. Tekst, billede, lyd og video kan benyttes i et åbent system, der kan opdateres via nettet. Ved implementering har der været særligt fokus på: <ul style="list-style-type: none"> • Udvikling af software • Opdatering af systemet • Sikkerhed • Omfang af muligheder
Status	Systemet er færdigudviklet og er i drift i Regionshuset og i hovedindgangen på Sjællands Universitetshospital i Køge. Systemet har tidligere været benyttet med succes på byggepladskontoret for GAPS samt til at informere personale og patienter. Systemet er mobilt og anvendes også ad hoc til større arrangementer.

Resultater	Systemet kører med stor interesse fra brugerne.
Forventede resultater	Der forventes en bedre og mere direkte information til projekternes interessenter, specielt i perioder, hvor deltagelsen fra brugere ikke er så stor (byggeperioden). Der kan informeres om specifikke emner til specifikke grupper. Systemet kan opdateres og informationen kan leveres fra forskellige sider og kilder, men fremstår som et samlet system.
Eventuelle besparelser ved implementering af initiativet	Oplysninger om byggeprojekter er samlet og opdateres ét sted. Det er med til at skabe en effektiv drift og vedligehold af oplysninger i form af tekst, foto og video.

4.3.3 Projektforum for store byggeprojekter

Byggeprojekter involveret	Region Sjællands kvalitetsfondsfinansierede byggerier og større byggerier over 100 mio. kr. i Region Sjælland.
Formål	Intern videndeling og koordinering mellem projekterne og med basisorganisationen (Koncern-Byg).
Status	Møder afholdes, med "tema-ansvarlige" der forbereder indlæg og oplæg til debat. Projektet er pauseret.
Resultater	Fælles drøftelser om anvendelse af standardrum, værktøjer og styringsprincipper.
Forventede resultater	Der forventes en ensartet kvalitet på tværs af byggerierne i forhold til indhold og byggestyring.
Eventuelle besparelser ved implementering af initiativet	Kan ikke konkluderes på nuværende tidspunkt.

4.3.4 Central organisering af byggeprojekter i Region Sjælland

Byggeprojekter involveret	Alle byggeprojekter som indgår i regionens samlede sygehusplan – både kvalitetsfondsprojekter og egenfinansierede projekter.
Formål	Etablering af en central byggeorganisation og fælles grundlag for gennemførelse af byggeprojekter relateret til regionens sygehusplan, herunder sikring af erfaringsudveksling, videndeling og fælles initiativer på tværs af projekterne.

	<p>Region Sjællands kvalitetsfundsprojekter er af meget forskellig karakter, både tids-, funktions- og størrelsesmæssigt, hvorfor initiativer/fælles løsninger i høj grad er orienteret mod de tværregionale projekter i videndelingsprojektet, som regionen er aktiv deltager i.</p> <p>Fælles løsninger internt i regionen sikres via en central byggeorganisation, Projektforum for store byggeprojekter og et fælles grundlag for projekterne jf. nedenfor.</p>
<p>Status</p>	<p><i>Planlægning</i></p> <p>Planlægningsarbejdet omkring sygehusplanen og projektorganisationen for alle regionens sygehusbyggerier/-projekter er centralt organiseret i henholdsvis en planlægningsenhed og en byggeenhed, som arbejder tæt sammen. Der er etableret projektorganisationer for de enkelte kvalitetsfundsprojekter med central forankring.</p> <p><i>Fælles grundlag og paradigmer</i></p> <p>Alle projekter bygger på et fælles grundlag, som udover sygehusplanen omfatter retningslinjer for administration af byggeregulativets bestemmelser, samt paradigmer til anvendelse i forbindelse med gennemførelse af byggesager, herunder fælles grundlag for valg af udbudsstrategi, betingelser, styringsmanualer, kontrakter, diverse standarder, formularer etc. Disse ligger tilgængelige på regionens intranet og var ledelsesmæssigt og politisk på plads inden projekterne startede op.</p> <p><i>Tværgående centre</i></p> <p>For en række områder sikres fælles løsninger og fælles overordnede strategier via allerede etablerede og velfungerende centrale enheder. Det drejer sig bl.a. om IT, medikoteknik og indkøb. Derudover anvendes projekt-web, som bruges ved alle sygehusprojekter og der er gennemført centralt udbud af forsikring, som de enkelte sygehusprojekter kobler sig på efterhånden som de startes op.</p> <p>De tværgående centre sikrer fælles strategier og fælles løsninger, både i de aktuelle sygehusprojekter og generelt i regionens sygehusvæsen. Inden for kvalitets- og forskningsområdet er der</p>

	<p>også sket en tilpasning af organisationen, idet der er etableret en regional kvalitetsorganisation og en regional forskningsenhed.</p> <p><i>Erfaringsudveksling</i></p> <p>Der udveksles erfaringer og arbejdes med fælles løsninger mellem byggeprojekterne i regionen. I forbindelse med kvalitetsfonds- [41] projektet i Køge trækkes der bl.a. på erfaringer fra de tre andre akutsygehuse, herunder akutmodtagelserne. I forbindelse med at Køge-byggeriet planlægges og gennemføres, er der udarbejdet koncepter, der skal sikre fælles løsninger med de øvrige sygehuse i regionen f.eks. i forhold til sengeområder, operation og opvågning, madleverance mv. Erfaringsudveksling og fælles løsninger mellem sygehusene i Region Sjælland er således ikke begrænset til kvalitetsfondsbyggerierne, men er en integreret del af det samlede arbejde med at implementere sygehusplanen som omfatter både Projekt Universitetshospital i Køge, de tre øvrige akutsygehuse og regionens to specialsygehuse.</p> <p><i>Netværk</i></p> <p>I Region Sjælland er der etableret en række faglige netværk, herunder bl.a. Byggeteknisk Forum og netværk inden for hhv. indkøb, planlægning, økonomi og IT, hvor der udveksles erfaringer og aftales fælles tiltag. De faglige netværk har fokus på videndeling og innovation. Det tværgående center Data og Udviklingsstøtte understøtter arbejdet med sundhedsinnovation på sygehusene i Region Sjælland.</p>
Resultater	Der er etableret en central byggeorganisation. Projekterne etableres på fælles grundlag og paradigmer og organisationen understøtter erfaringsudveksling, videndeling og fælles løsninger.
Forventede resultater	Der forventes en ensartet kvalitet på tværs af byggerierne i forhold til indhold og byggestyring.
Eventuelle besparelser ved implementering af initiativet	Kan ikke konkluderes på nuværende tidspunkt.

4.3.5 Store byggeprojekter, udbud og samarbejde

Byggeprojekter involveret	Region Sjællands kvalitetsfondsfinansierede byggeprojekter samt de regionalt finansierede projekter.
---------------------------	--

Formål	<p>Formulering af rammer og strategi for udbuds-, aftale- og samarbejdsstruktur for projekterne. Der tages udgangspunkt i hovedlinjerne i byggeriets udvikling, eksempelvis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Leverandørprojektering/arbejdsdeling • Samarbejdsform • Projektmateriale/detaljeringsgrad • Udbudsregler • Entrepriseformer
Status	<p>Der er gennemført en proces med involvering af eksterne rådgivere. Processen indeholdt afholdelse af tre seminarer og en dialog med udvalgte entreprenører/producenter/leverandører.</p> <p>Ved implementering af initiativet er der særligt fokus på:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Udbudsreglerne • Aftalegrundlaget (ABR, AB og ABT)
Resultater	<p>Der er udarbejdet et notat om udbudsstrategier, der danner baggrund for udmøntning af konkrete udbudsstrategier på projekterne. Efter udbudslovens ikrafttræden den 1. januar 2016 er der udarbejdet et supplerende notat, der beskriver hvordan udbud med forhandling og konkurrencepræget dialog, kan anvendes ved både udbud af rådgivning og udbud af entrepriser/totalentrepriser</p>
Forventede resultater	<p>Afklaring af kvalitetsniveau i udbudsmateriale og styrket samarbejde i både projekteringsfaserne og udførelsesfasen, med større økonomisk sikkerhed for projekternes overholdelse af anlægsrammen via udbuds- og aftalestrategier for de konkrete projekter.</p>
Eventuelle besparelser ved implementering af initiativet	<p>Kan ikke konkluderes på nuværende tidspunkt.</p>

4.3.6 Sikring af arbejdsmiljø i byggeprojekter

Byggeprojekter involveret	Den centrale byggeafdeling og Koncern HR.
---------------------------	---

Formål	Når man vil sikre et godt arbejdsmiljø, er det afgørende at involvere ledere, medarbejdere og MED-organisationen. Der udarbejdes en guide, samt en supplerende arbejdsmiljøuddannelsesdag om ny- og ombygningsprojekter, for at understøtte arbejdet med arbejdsmiljøet i byggeprojekterne.
Status	Guiden blev færdig i januar 2015. Guiden er blevet fulgt op med en supplerende arbejdsmiljøuddannelsesdag om ny- og ombygningsprojekter, der har været afholdt et antal gange.
Resultater	Guide og supplerende arbejdsmiljøuddannelsesdag.
Forventede resultater	Initiativet forventes at støtte ledelsen, medarbejderne og MED-organisationen til deres deltagelse i byggeprojekterne.
Eventuelle besparelser ved implementering af initiativet	Kan ikke konkluderes på nuværende tidspunkt.

4.3.7 Frit menuvalgskoncept inden for kostområdet

Byggeprojekter involveret	Alle sygehuse i Region Sjælland.
Formål	<p>Formålet er at servere god, nærende og veltilberedt mad på de tidspunkter af døgnet, hvor patienten selv ønsker det. Konceptet giver et markant løft til patientkosten på sygehusene i Region Sjælland og understøtter Regionsrådets politikker på området, herunder forbedret næringsindtag og patientkosten som en integreret del af behandlingen, samt væsentligt mindre madspild.</p> <p>Som et element i udrulningen af det nye kostkoncept, og i forlængelse af kost- og ernæringspolitikken, arbejdes der med bæredygtighed, herunder økologi. Økologi skal løbende være en del af en udvikling i retning af mere bæredygtig patientkost. Dette sker bl.a. igennem samarbejde med nye og eksisterende aktører og samarbejdspartnere på området.</p> <p>Konceptet indebærer bedre og mere fleksible løsninger og forbedrer lokale leverandørers muligheder for at afsætte varer til regionen. Yderligere beskrivelse af projektet kan findes her: http://regionsjaelland.23video.com/secret/13857231/a648f568427eec486fe93224b404c187</p>

Status	<p>Konceptet indføres gradvis fra ultimo 2017 og er fuldt indført primo 2020. I forbindelse med udrulningen vil der i en tilsvarende kadence ske ombygning og indretning af afsnitskøkkener lokalt på matriklerne.</p> <p>Projektet har følgende overordnede indsatser:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ombygning af sygehuskøkkener i Holbæk og Slagelse • Indretning af 150 afsnitskøkkener • Afvikling af eksisterende kontrakter med eksterne leverandører (Det Danske Madhus og Fælleskøkkenet) • Nye arbejdsgange i henholdsvis køkkenerne og på afdelingerne
Resultater	<p>Projektet er afsluttet og fuldt implementeret. Resultat med halvering af madspild fra pilotprojektet er fastholdt. Der er opnået en marginal udvikling i retning af øget brug af "rigtig mad" til fordel for kost-tilskudsprodukter. Forskningsresultatet er dog fremkommet på en snæver del af Region Sjællands patientsammensætning. Der er implementeret indsamling af ca. 20 tons plast årligt i enkelt-fraktioner som kan afsættes til recycling. Mængden forventes at blive øget op til 30 tons ultimo 2030.</p>
Forventede resultater	<p>Der forventes forbedret næringsindtag hos patienterne og at patientkosten kan indgå som en integreret del af behandlingen. Derudover forventes væsentligt mindre madspild.</p>
Eventuelle besparelser ved implementering af initiativet	<p>Evalueringen af pilotprojekt viser potentiale i bedre næringsoptag ved patienterne og mindre madspild, men evt. besparelser er ikke påvist.</p>

4.3.8 Indførelse af serviceassistentkonceptet

Byggeprojekter involveret	Alle sygehuse i Region Sjælland.
Formål	<p>Udgangspunktet er patienterne, og medarbejdernes kompetencer skal udnyttes bedst muligt og opgaver skal således løses, hvor det giver bedst mening. Initiativet skal øge kompetencerne hos en gruppe af medarbejdere og sikre, at denne medarbejdergruppe løser flere opgaver, når de fremover tilknyttes de kliniske afdelinger direkte. Dette skaber sammenhæng for patienten, mere fleksibel tilrettelæggelse af opgaverne og frigørelse af tid hos</p>

	<p>plejepersonalet til gavn for den enkelte patient. Projektet flytter ligeledes ufaglærte service-personale over på en erhvervsfaglig uddannelse.</p> <p>Udrulningen af sker i tre faser:</p> <p><u>Fase 1 Kortlægning og uddannelse</u></p> <p>Uddannelse af alt servicepersonale til hospitalsserviceassistenter påbegyndes i denne fase. Parallelt hermed kortlægges de serviceopgaver i de kliniske afdelinger, der kan flyttes fra plejepersonalet til serviceassistenter. Ligeledes kortlægges drifts – og serviceopgaverne i serviceafdelingen på det enkelte sygehus.</p> <p><u>Fase 2 Konsolidering og Parathed</u></p> <p>I denne fase intensiveres samarbejdet mellem Drifts og Serviceafdelingen og de kliniske afdelinger gennem:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Etablering af samarbejde mellem den lokale Drifts – og serviceafdelings ledelse og klinisk ledelse vedr. opgaveflytning og tæt tilkobling af serviceassistenterne til den kliniske afdeling • Introduktions- og oplæringsforløb • Parathed af serviceledere • Parathed af de kliniske afdelinger, herunder både de kliniske ledere og plejepersonalet <p><u>Fase 3 Organisatorisk udrulning</u></p> <p>Der foretages én samlet udrulning pr. sygehus, hvor det organisatoriske tilhørsforhold for serviceassistenterne ændres fra Drifts – og Serviceafdelingerne til de kliniske afdelinger, dér hvor sygehusenes implementeringsgrupper vurderer, at det giver værdi.</p> <p>Mere viden om formålet med Serviceassistent-projektet kan findes her: http://regionsjaelland.23video.com/serviceassistenter-i-region-sjaelland</p>
Status	Projektet er afsluttet og implementeret.
Resultater	Initiativet har frigivet tid til patientbehandling blandt plejepersonalet. For serviceassistenterne har det betydet større arbejdsglæde o ved løsning af opgaver tættere på patienterne.

	Serviceassistenterne indgår endvidere flere steder i løsning af opgaver i klinikken i forhold til "brug af flere faggrupper".
Eventuelle besparelser ved implementering af initiativet	Et pilotprojekt har vist potentiale i at flytte serviceopgaver, der udføres af plejeuddannet personale til servicepersonalet. Således får plejepersonalet frigivet tid til patientbehandling. Ligeledes er der indikationer på, at det er muligt på sigt at lade plejeunderstøttende opgaver overgå til serviceassistenter, så der skabes et bredere grundlag for innovative løsninger og reel opgaveglidning. Konkrete besparelser er ikke opgjort.

4.3.9 Region Sjællands Energi – og miljøstyregruppe

Byggeprojekter involveret	Region Sjællands Kvalitetsfondsbyggerier og andre regionale byggerier herunder til- og ombygninger på eksisterende sygehuse.
Formål	<p>Gruppen skal medvirke ved vurdering af energibesparelserprojekter og drøfte finansieringsmuligheder for energibesparelser. Den regionale energi- og miljøstyregruppe skal medvirke til, at intentionerne i den regionale strategi for energi- og miljøstyring fremmes og prioriteres, og derved bidrage til at regionen som virksomhed reducerer energi- og miljøbelastningen.</p> <p>Gruppen mødes jævnligt mhp. videndeling omkring relevante emner indenfor energi og miljø.</p>
Status	<p>Der pågår pt. dialog og videndeling omkring eksempelvis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Håndtering af sygehus spildevand hvor en række kommuner allerede stiller krav til rensning for medicinrester i spildevandet fra sygehusene på dedikerede anlæg. • Bæredygtigheds certificering hvor Region Sjælland ved de større byggerier anvender DGNB-screening og certificerer kvalitetsfondsbyggerier og øvrige større byggerier for at sikre de regionale intentioner omkring bæredygtige byggerier. DGNB-ordningen vægter miljø, økonomi og sociale forhold ligeværdigt og understøtter FN's verdensmål.

	<ul style="list-style-type: none"> ESCO. I 2019-2021 rulles ESCO ud over syv sygehuse. Gruppen drøfter metoder, kvalitet mm. i forbindelse med de enkelte tiltag.
Resultater	Ikke opgjort pt., men videndeling er et væsentligt element.
Forventede resultater	Blandt andet at der skabes større fokus på energieffektivisering og bæredygtige løsninger, når der etableres større byggerier.
Eventuelle besparelser ved implementering af initiativet	Kan ikke umiddelbart konkluderes.

4.3.10 Fælles drifts – og vedligeholdelsessystem (FM-system)

Byggeprojekter involveret	Nyere større byggeprojekter i Region Sjælland involveres i forbindelse med aflevering af projektets data til drift.
Formål	At understøtte en effektiv og kvalitetsbetonet bygningsdrift og vedligeholdelse.
Status	Alle bygninger er oprettet i system med link til stamdata fra offentligt ejendomsregister OIS. Data fra det tidligere vedligeholdssystem vedrørende udvendige vedligeholdsaktiviteter og øvrige ejendoms/bygningsdata, er herefter overført til det nye fælles internetbaserede FM-system. Implementeringsprocessen med systemets anvendelse til planlægning, håndtering og administration af data, pågår. Pilotprojekt med overførsel af data til drift fra nye anlægsprojekter pågår, og omfatter såvel udformning af aktuel kravspecifikation til driftsdata, som udvikling af løsning og proces med aflevering af data direkte i FM-system.
Resultater	Systemet er i drift og anvendelsen af fælles FM-system har medført større overblik, i første omgang over ejendomsmassens sammensætning og arealer.
Forventede resultater	Efter gennemførelsen af ovenstående implementeringsproces vedrørende anvendelse af data fra gennemførte byggesager og bygningsdyn, forventes større overblik over bygningsmassen, den

	planlagte og gennemførte indsats med bygningsvedligeholdelse og den anvendte økonomi.
Eventuelle besparelser ved implementering af initiativet	Den forbedrede tilgængelighed af data vil kunne bane vejen for potentielle besparelser, også på relaterede områder. Størrelsen af de opnåede besparelser vil i praksis afhænge af samspillet mellem processernes øvrige delelementer.

4.3.11 Fælles projektweb

Byggeprojekter involveret	Alle byggeprojekter i Region Sjælland over 10 mio. kr. og mindre særlige bygge- og udviklingsprojekter faciliteres centralt via projektweb.
Formål	Formålet med projektet er at opnå en sikker, ensartet, effektiv og kvalitetsbetonet dokumenthåndtering og kommunikation ved gennemførelse af byggesager og lignende projekter.
Status	Alle anlægssager afvikles nu ved anvendelse af projektweb, og med ensartet opsætning. Derudover anvender en række mindre lokale projekter under 10 mio. kr. ligeledes løsningen. Projektweb administreres af regionen, herunder eksempelvis tilknytning af brugere og adgangsrettigheder mv., således at struktur og ejerskab til data sikres.
Resultater	Anvendelsen af samme løsning på alle sager, kombineret med en vis kontinuitet også på bruger/rådgiversiden, understøtter en effektiv og smidig sagsafvikling grundet forudgående kendskab til systemet, herunder med stigende anvendelse af flere af systemets indbyggede tekniske funktioner i relevante sammenhænge. Desuden har systemets anvendelse medført en effektiv dokumentation af høj kvalitet.

Forventede resultater	Anvendelsen af en veletableret – og i markedet velkendt løsning som er målrettet hele byggebranchens behov – har medført smidig og effektiv kommunikation og dokumentation af høj kvalitet.
Eventuelle besparelser ved implementering af initiativet	<p>Et egentligt besparelspotentiale er vanskeligt at fastsætte præcist, men er alt andet lige væsentlig sammenlignet med en situation uden anvendelse af projektweb.</p> <p>Værdien af det højere kvalitetsniveau i den gennemførte administration og dokumenthåndtering, set i forhold til alternativet hvor man ikke anvendte løsningen, er grundlæggende.</p>

4.3.12 Standardløsninger (Rum og installationer)

Byggeprojekter involveret	Projekt Universitetshospital Køge og alle øvrige byggeprojekter i Region Sjælland.
Formål	I regi af Projekt Universitetshospital Køge er gennemført en lang række brugerprocesser med patienter, pårørende og medarbejdere fra hele regionen. Dette har været udgangspunktet, fordi projektet er et regionalt projekt. Derfor benytter Region Sjælland denne mulighed for at udvikle en række regionale standarder for indretning og installationer, som kan bringes i anvendelse generelt i regionen.
Status	Der er udviklet standardrum indenfor de fleste kliniske og ikke-kliniske områder. Disse bygges i Projekt Universitetshospital Køge. Standardiseringen af installationskrav m.m. er beskrevet i Designmanualer, som nu dækker alle delprojekter i USK, og som ligeledes anvendes på øvrige regionale projekter.
Resultater	Dimensioner og grundindretning for alle standardrum er gennemført. De fleste designmanualer er etableret. Materialet færdiggøres endeligt efter udførelse af det sidste hovedprojekt i 2022, men status på materialet opdateres løbende. En række af de rum, der er flest af, er opbygget i 1:1 Mockups, som en kvalitetssikringsstandard.
Forventede resultater	Den samlede pulje af standarder og designmanualer vil indgå i Region Sjællands videndatabase således, at de enkelte projekter

	anvender disse såfremt der ikke er særlige lokale forhold, der taler imod ("følg eller forklar"-princippet).
Eventuelle besparelser ved implementering af initiativet	Ingen besparelser i anlægsomkostninger. Et samlet katalog af velfungerende og gennemdrøftede løsninger kan forventes at give tidsbesparelser i de tidlige faser af regionens byggeprojekter, dog forventes det, at det skal revideres løbende i takt med udvikling af teknologisk udvikling og klinisk praksis.

4.3.13 Udvikling af innovationsmodel tilpasset byggeprojekter

Byggeprojekter involveret	Projekt Universitetshospital Køge og et antal af de andre projekter.
Formål	For at kunne prioritere indsatsen for innovation rigtigt og sikre at udviklingen færdiggøres inden der skal træffes beslutninger i byggeprojekterne, er der udviklet en tilpasset innovationsmodel, som anvendes til at prioritere og gennemføre hurtige processer. Der planlægges i 12 ugers cykler, med egne projektplaner, som planlægges baglæns således at beslutningsgrundlag lægger klart tids nok ift. behovet i byggeprojektet.
Status	Modellen er udviklet og afprøvet i samtlige gennemførte innovationsprojekter i Projekt Universitetshospital Køge.
Resultater	Alle innovationsprojekter er blevet færdiggjort i tide. En del af de øvrige kvalitetsfondsprojekter anvender modellen.
Forventede resultater	Reduceret tidsspilde i projektorganisationen, idet der ikke igangsættes innovationsprojekter, som ikke kan implementeres i byggeriet.
Eventuelle besparelser ved implementering af initiativet	Kan ikke opgøres.

4.3.14 Program for driftseffektiviseringer

Byggeprojekter involveret	Projekt Universitetshospital Køge og alle sygehuse i Region Sjælland.
Formål	Der skal ske en samlet opfølgning på implementeringen af Sygehusplan 2010 og effektiviseringskravet for Projekt

	<p>Universitetshospital Køge (USK). For at sikre realisering af effektiviseringsgevinsterne er der nedsat en programorganisation, der har ansvaret for den tværgående proces- og risikostyring. Programgruppen har ansvaret for det løbende arbejde og fremdrift i programmet, samt at sikre videndeling og koordination mellem sygehuse og tværgående centre.</p> <p>Programgruppen skal arbejde indenfor rammen af effektiviseringer i forbindelse med Sygehusplan 2010, herunder effektiviseringskravet på syv pct. til USK. Programgruppen består af deltagere fra Koncern Økonomi, Sundhedsstrategisk Planlægning, Koncern IT, Indkøb, Produktion og Logistik, Sjællands Universitetshospital, Næstved, Slagelse og Ringsted sygehuse, Holbæk Sygehus og Nykøbing F. Sygehus, samt Projekt Universitetshospital Køge. Deltagerne skal sikre, at beslutninger i Projekt Universitetshospital Køge og/eller koncernen, med tværgående afhængighed initieres og koordineres. Gennem gruppen sikres direkte sammenhæng mellem de enkelte initiativer eller projekter.</p>
Status	<p>Programgruppen afholdt det første møde i september 2016, og har siden afholdt møde ca. hver anden måned. På møderne koordineres og drøftes effektiviseringstiltag på tværs af sygehuse. I 2020 har arbejdet med realisering af driftseffektiviseringerne ikke haft den ønskede fremdrift, fordi driftsenhederne har reserveret og fokuseret medarbejders tid til Covid-19. Der arbejdes videre med de administrative opgaver, i det omfang situationen tillader det. Det bemærkes, at størstedelen af driftseffektiviseringerne først kan realiseres ved indflytningen, hvoraf den største er i 2025. Effektiviseringerne kvalificeres og justeres løbende frem til implementering og realisering.</p>
Resultater	Ikke relevant pt.
Forventede resultater	<p>Det forventes, at programgruppen kan bidrage til en smidig proces ift. at synliggøre og opnå det fastsatte effektiviseringskrav for Projekt Universitetssygehus Køge. Derudover forventes programgruppens arbejde at bidrage til videndeling om konkrete effektiviseringstiltag på det enkelte sygehuse.</p>

Eventuelle besparelser ved implementering af initiativet	Ikke relevant.
--	----------------

4.3.15 Fælles akutkoncept

Byggeprojekter involveret	Ny Fælles Akutmodtagelse, Slagelse Sygehus Projekt Universitetshospital Køge.
Formål	Formålet med det fælles akutkoncept er at sikre ensartede organisatoriske rammer for Region Sjællands fire akutafdelinger, herunder akutafdelingen på Slagelse Sygehus og akutafdelingen på Sjællands Universitetshospital Køge. Konceptet bestod oprindeligt af otte principper, men er blevet opdateret i 2019, så det nu består af 10 principper, som bl.a. omhandler akutafdelingens rolle og opgaver, bemanningen i akutafdelingen og organisering af akutafdelingen i øvrigt.
Status	Konceptet er indført på Slagelse Sygehus med ibrugtagelse af den ny akutmodtagelse og til dels på Sjællands Universitetshospital Køge. Konceptet forventes indført fuldt ud på begge sygehuse, når de endelige bygninger er taget i brug.
Resultater	Konceptet indebærer, at patienter, som kan færdigbehandles inden for 1-2 døgn, bliver færdigbehandlet i akutafdelingen og udskrevet herfra. Det medfører færre overflytninger og kortere gennemsnitlige liggetider, da overflytning til anden afdeling typisk medfører en forlænget samlet indlæggelsestid. For at muliggøre færdigbehandling af flest mulige patienter i akutafdelingen er akutafdelingen i Slagelse udstyret med et relativt stort antal sengepladser, og det samme vil blive tilfældet for den fremtidige akutafdeling i Køge.
Forventede resultater	Se ovenstående.
Eventuelle besparelser ved implementering af initiativet	Kortere gennemsnitlig liggetid medfører færre omkostninger pr. patient.

4.3.16 Politik for sociale klausuler og arbejdsklausuler samt den tilhørende kontrolindsats

Byggeprojekter involveret	Region Sjællands kvalitetsfondsfinansierede byggerier og øvrige byggerier med en varighed på minimum 6 måneder og en kontraktværdi på mindst 5 mio. kr. eks. moms og/eller en lønsum på 4 mio. kr.
Formål	<ul style="list-style-type: none"> • Region Sjælland vil sikre ordentlige vilkår for alle ansatte, der udfører arbejde for Region Sjælland • Region Sjælland vil sikre gode muligheder for at flere får en uddannelse.
Status	Regionsrådet har godkendt en politik for området. Der stilles generelle arbejdsklausuler og konkrete sociale klausuler ved de større byggerier. Der udveksles erfaringer imellem projekterne i forhold til de konkrete krav til antallet af lærlinge/elever (sociale klausuler). Der gennemføres fra 1. januar 2019 risikobaserede uanmeldte stikprøvebesøg på byggepladserne. Der er indgået partnerskabsaftaler med Byg, unge-alliancen og EUCSJ om at finde og matche lærlinge til de konkrete byggeprojekter.
Resultater	Alle ansatte, der udfører arbejde for Region Sjælland, har ordentlige vilkår og antallet af lærlinge og elever ligger generelt over 10% for de regionale byggeprojekter.
Forventede resultater	Alle ansatte, der udfører arbejde for Region Sjælland, har ordentlige vilkår og Region Sjælland sikrer, at flere får en uddannelse og at der dermed ikke bliver mangel på kvalificeret arbejdskraft.
Eventuelle besparelser ved implementering af initiativet	Kan ikke konkluderes på nuværende tidspunkt

4.4 Region Nordjylland

4.4.1 EMC-støj og apparatur

Byggeprojekter involveret	Sygehusene i Region Nordjylland, men resultatet kan benyttes af alle regioner.
---------------------------	--

Formål	<p>Fælles for de eksisterende sygehuse er/bliver, at der stadig benyttes mere elektronik, herunder trådløs teknologi, som i forhold til behandlingsudstyr giver EMC-støj, der kan give anledning til udstyrs fejlbehandling.</p> <p>Initiativet er vigtigt, da der forudsættes massivt brug af trådløs teknologi på sygehusene, ikke kun patientrelateret, men også af det kliniske personale i forhold til patientplejen.</p>
Status	<p>Der er valgt at tage udgangspunkt i en rapport udarbejdet for Region Nordjylland i 2009 med titlen "EMC Indstilling og Politik for Trådløs Kommunikation".</p> <p>Der er udarbejdet et appendiks til rapporten, som tager højde for ændringer sket siden rapportens tilblivelse. Appendiks er udarbejdet ved hjælp af interne ressourcer i regionen på såvel klinisk som teknisk plan.</p>
Resultater	Arbejdet er afsluttet med godkendelse af, at rapporten anvendes i det fremadrettede arbejde.
Forventede resultater	Det forventes, at der med rapporten fra 2009 og tilhørende appendiks, er skabt et beslutningsgrundlag for indførelse af RFID på regionens sygehuse. Der vil ligeledes blive skabt grundlag for et setup, som adresserer minimering af EMC-støj og deraf følgende utilsigtede fejl.
Eventuelle besparelser ved implementering af initiativet	Fokus omkring patientsikkerhed.

4.4.2 Bedre mobildækning på sygehusene

Byggeprojekter involveret	For sygehusene i Region Nordjylland, men resultatet kan benyttes af alle regioner.
Formål	<p>Fælles for de eksisterende sygehuse og særligt for nye bygninger er, at bygningerne er/bliver mere og mere tætte for mobilsignaler, hvilket gør mobildækningen dårligere. Projektet skal fokusere på hvad der - byggeteknisk set - kan gøres for at sikre god mobildækning indendørs.</p> <p>Initiativet er vigtigt, da der forudsættes massivt brug af mobiltelefoni på sygehusene, ikke kun patientrelateret, men også af det kliniske personale i forhold til patientplejen.</p>

Status	Region Nordjylland har gennem udbud af DAS-løsning fået overblik over økonomien ved etablering af DAS-anlæg på regionens hospitaler. Projektet afventer beslutning om økonomi forhold til installation af DAS-anlæg.
Resultater	Arbejdet pågår stadig. Der er endnu ikke indkøbt DAS-anlæg til de eksisterende hospitaler. På Nyt Aalborg Universitetshospital er DAS-udbud gennemført med henblik på anskaffelse af nyeste teknologi inden for området. Det forventes af Nyt Aalborg Universitetshospital (NAU) bliver det første fulddækkende hospital med DAS, hvorfor resultater først kan indhentes efter ibrugtagning af NAU.
Forventede resultater	Det forventes, at den indendørs mobildækning optimeres, samtidig med at udgiften til DAS-anlæg minimeres (kan ikke undværes) og problemer med EMC-støj minimeres eller optimalt afværges helt.
Eventuelle besparelser ved implementering af initiativet	Efter licitation ved udbud af DAS til NAU ses det, at drift af DAS-anlæg er billigere end drift af DECT i Aalborg. Her er ikke medtaget prisforskelle mellem håndsat til DECT og DAS.

4.4.3 RFID-teknologi og signaldækning på sygehusene

Byggeprojekter involveret	For sygehusene i Region Nordjylland, men resultatet kan benyttes af alle regioner.
Formål	Fælles for de eksisterende sygehuse er, at der i fremtiden bliver behov for anvendelse af sporbarhed med RFID-tags, hvoraf nogle har lille signalrækkevidde. Initiativet er vigtigt, da der forudsættes massivt brug af RFID-teknologi på sygehusene, ikke kun i forhold til varetransport men også i forhold til sporing af patienter, personale og udstyr.
Status	Projektet har i 2020 og 2021 gennemført forskellige pilotprojekter med RFID-teknologien på eksisterende matrikel.
Resultater	Der er etableret en RFID-infrastruktur på eksisterende matrikel primært i kælderområdet samt RFID-tagget godt 750 senge, så servicepersonalet via nogle skærmoversigter kan få overblik over sengebeholdninger i depoter m.m. Endvidere er der RFID-tagget forskelligt andet udstyr – herunder medicoteknisk udstyr, så man kan få erfaringer med at kunne eftersøge udstyret. Afprøvningen er fortløbende og har bl.a.

	<p>bidraget til at fastlægge funktionskravene til de it-løsninger, som skal give overblik over, hvor udstyr befinder sig.</p> <p>Afprøvningsne har også givet den nødvendige erfaring med etablering og forvaltning af RFID-infrastruktur og RFID-baseret asset management, samt at få fastlagt placering af RFID-læsere på NAU. Opgaven med at RFID-tagge relevant udstyr inden udflytningen er påbegyndt i 2021.</p> <p>For at understøtte effektiv opgavebestilling har regionen udviklet en mobilapp, så kliniske medarbejdere kan foretage opgavebestilling ved at føre telefonen hen til en NFC-chip som sidder på væggen i sengestuerne i 2 afdelinger. Når NFC-chippen genkendes, oprettes automatisk en opgave i det system portører og servicepersonale i forvejen modtager opgaver i. Afprøvningsne evalueres i januar 2022, men de foreløbige tilbagemeldinger fra brugere er positive.</p> <p>NFC er samme RFID-teknologi, som når man foretager trådløs betaling med sin mobiltelefon i en butik.</p> <p>Flere pilotprojekter med afprøvningsne af RFID-teknologi planlægges gennemført i 2022.</p>
Forventede resultater	Fælles for de eksisterende og nye sygehuse er, at der indføres RFID-teknologi til sporing af flere og flere ressourcer. Projektet skal fokusere på, hvad der byggeteknisk let kan gøres, for at sikre god RFID-dækning indendørs.
Eventuelle besparelser ved implementering af initiativet	Optimering af antennedækningen ved indførelse af RFID-sporing samt minimering af fejllæsning af tags under transport på hospitalet.

4.5 Region Midtjylland

4.5.1 Præfabrikation

Byggeprojekter involveret	Alle tre kvalitetsfundsbyggerier og de øvrige byggeprojekter.
Formål	Formålet med initiativet er at undersøge fordele og ulemper ved præfabrikation, særligt præfabrikerede toilet/baderum.

Status	<p>I efteråret 2014 blev det første udbud af egentlige byggearbejder på Det Nye Hospital i Vest (DNV) gennemført. Heri indgår tilbudsafgivelse baseret på bad/toiletrum leveret som præfabrikerede enheder. Det er hensigten at foretage en analyse af dels projekteringen, dels udbuddet og dels udførelsen med præfabrikerede toilet/baderum med fokus på de mulige besparelser på såvel økonomi og tid som totaløkonomi.</p> <p>Der er nu præfabrikerede toilet/baderum i Det Nye Hospital i Vest (DNV), og disse er i vidt omfang leveret og installeret på pladsen.</p>
Resultater	<p>Analysen af det gennemførte udbud på Det Nye Hospital i Vest (DNV) er retningsgivende for kommende udbud i Region Midtjylland, specielt for så vidt angår bad/toilet.</p>
Forventede resultater	<p>Der forventes følgende resultater:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kortere byggetid • Høj kvalitet • Bedre totaløkonomi
Eventuelle besparelser ved implementering af initiativet	<p>Det forventes, at præfabrikerede rum vil give en høj kvalitet, da arbejdet foregår på fabrik under kontrollerede forhold. Det forventes ligeledes, at der ved præfabrikerede toilet/baderum er en besparelse på totaløkonomien.</p>
Andet	<p>Region Midtjylland har udarbejdet en designguide for toilet/baderum (se afsnit 3.5.2.) Anbefalingerne i denne designguide har været lagt til grund for udformningen af udbudsmaterialet på Det Nye Hospital i Vest (DNV), for så vidt angår præfabrikerede toilet/baderum. Når analysen af dette udbud, jævnfør ovenstående, er gennemført, vil resultatet heraf indgå i kommende revision af den pågældende designguide.</p>

4.5.2 Designguides for hospitalsbyggeri i Region Midtjylland

Byggeprojekter involveret	<p>Alle tre kvalitetsfondsbyggerier og de øvrige byggeprojekter.</p> <p>De øvrige 4 regioner har gjort brug af Region Midtjyllands Designguide for Hospitalsbyggeri som enten rettesnor eller inspiration i forbindelse med udarbejdelse af rammerne for de igangværende projekter. Der har også været inddraget erfaringer fra alle øvrige regioner i udarbejdelse eller revision af designguides.</p>
---------------------------	---

<p>Formål</p>	<p>Inden for alle hospitalsbyggeprojekterne skabes der konstant ny viden, og der indhentes løbende erfaringer. Formålet med Designguide for Hospitalsbyggeri er med afsæt i kvalitetsfundsprojekterne og øvrige hospitalsbyggeprojekter i Region Midtjylland, samt ind- og udland, at opsamle og dele viden.</p> <p>Med udarbejdelsen af Designguide for Hospitalsbyggeri er der nu opbygget en vidensbank, hvorved Region Midtjylland i fremtiden kan være i front, når det gælder viden om moderne, fremtidssikrede hospitaler. I Designguide for Hospitalsbyggeri i Region Midtjylland er der inddraget en stor del af den viden, der er udviklet og fortsat udvikles i kvalitetsfundsprojekterne til fælles gevinst for hele regionen. Og for landets øvrige regioner i det omfang man måtte ønske at gøre brug af denne viden.</p>
<p>Status</p>	<p>I februar 2012 besluttede Strategisk Sundhedsledelsesforum (SSLF) i Region Midtjylland, at Designguide for Hospitalsbyggeri skulle implementeres ud fra princippet "følg eller forklar". Princippet indebærer, at de anvisninger der gives i de konkrete designguides skal følges, medmindre det er uhensigtsmæssigt i den konkrete projektsituation. Er dette tilfældet, skal der redegøres for det i forbindelse med projektets forelæggelse for regionsrådet.</p> <p>De eksisterende designguides bliver løbende revideret for at sikre at indholdet er opdateret med den seneste viden, lovgivning og ny erfaring fra klinikken.</p> <p>Der foreligger godkendte designguides for følgende rum:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Somatisk énsengsstue og toilet/bad, vers II, 2019 • Multifunktionsrum i akutafdelingen, vers. III, 2019 • CT-scannerfunktion, vers. II, 2018 • MR-scannerfunktion, vers. II, 2018 • Standard Operationsstue, vers. II, 2018 • Undersøgelses- og behandlingsrum i somatisk ambulatorium, vers. II, 2017 • Røntgenrum, vers. II, 2017 • Psykiatrisk énsengsstue med toilet/bad, vers. II, 2016 (aktuelt under revision i 2021)

	<p>Der er yderligere udarbejdet en række vejledninger, som ikke har "følg eller forklar"-status:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Konceptprogram for de fysiske rammer i Akutafdelingerne, 2011 • Rumprogram for de fysiske rammer i akutafdelinger, 2011 • Etablering og indretning af kontorarbejdsplader, 2017 <p>De to designguides Somatisk énsengsstue og toilet/bad samt Multifunktionsrum i akutafdelingen er begge blevet reviderede i 2019.</p> <p>Der pågår revision af designguiden for Psykiatrisk énsengsstue og toilet/bad som forventes afsluttet ultimo 2021/primio 2022. Der pågår yderligere udvikling af en designguide for bæredygtigt byggeri, samt en guide for brugerinddragelse i byggeprojekter. Disse forventes begge afsluttet og ibrugtaget i 2022.</p>
Forventede resultater	<p>Designguides bidrager til at kvalificere bygherre, projektgrupper og rådgivere mv. til at gå i dialog om skabelsen af de bedst mulige fysiske rammer for fremtidens hospitaler. Desuden støtter designguiden bygherre og projektgrupper i at fastlægge og synliggøre kvalitetskrav indenfor regionen, til gavn for både patienter, personale og pårørende.</p> <p>Designguides sikrer tillige et ensartet kvalitetsniveau, der understøtter bedre patientsikkerhed og generelt forbedrer patienternes sundhed og velbefindende. Desuden kan en gennemarbejdet designguide medvirke til at sikre et godt arbejdsmiljø og overholdelse af arbejdsmiljøloven samt optimere arealforbruget og derigennem reducere anlægsudgiften. Gennemarbejdede og fleksible løsninger kan samtidig understøtte, at viden deles, gode løsninger udbredes og behovet for fremtidige ombygninger reduceres. Ligeledes har undersøgelser vist, at veldesignede omgivelser kan forkorte patientens indlæggelse og lette personalets arbejdsgange, og dermed medvirke til en reducere af fremtidige driftsudgifter.</p>
Eventuelle besparelser ved implementering af initiativet	<p>Det er vanskeligt at estimere og måle kvantitative effekter af implementering af designguides. Men da de forskellige guides indeholder konkrete anbefalinger, vurderes det, at der vil være en betydelig nedgang i antal rådgivertimer og honoraromkostninger i planlægningsfasen.</p>

	Ligeledes vurderes det, at den systematiske opsamling og formidling af 'best practice' er med til at sikre, at det er velafprøvede, funktionelle løsninger der vælges – og at behovet for efterfølgende tilpasninger eller uhensigtsmæssigheder reduceres.
Andet	En tværregional arbejdsgruppe sikrer udbredelsen af kendskabet til Region Midtjyllands designguides til de øvrige regioner.

4.5.3 Fælles projektweb

Byggeprojekter involveret	Regionshospitalet Viborg, DNV Gødstrup og øvrige egenfinansierede byggeprojekter.
Formål	Formålet med projektet er at sikre en ensartethed i håndteringen af data i regionens byggeprojekter og ved at samme projektweb anvendes, opøves brugen i projektweb'en.
Status	Projektweb – ydelsen har været i udbud, og der er indgået kontrakt med leverandør (Byggeweb) i form af en rammeaftale. Rammeaftalen bruges i såvel DNV Gødstrup som kvalitetsfondsprojektet i Viborg og i en række af regionens øvrige byggeprojekter.
Resultater	Håndteringen af de enkelte byggeprojekters dokumenter sker i projektweb. Der foretages desuden elektronisk udbud af såvel rådgiver som entreprenørydelser i projektweb'en. Det tidlige og samlede fælles udbud af projektweb-ydelsen har medført, at Region Midtjylland har været godt forberedt på at kunne implementere relevante bestemmelser i IKT-Bekendtgørelsen straks fra bekendtgørelsens ikrafttræden i april 2013. Hvor der tidligere var frihed med hensyn til anvendelse af projektweb indeholder IKT-bekendtgørelsen netop en forpligtelse til at digitalisere udbudsprocesserne og dokumenthåndteringen.
Forventede resultater	Resultaterne indtil nu peger entydigt i retning af smidig håndtering af sagsdokumenter, ligesom de udbud, der har været afviklet i projektweb'en er forløbet glat og uden usikkerhed med hensyn til tilbudsaflevering, anonymitet mm.
Eventuelle besparelser ved implementering af initiativet	Det er ikke muligt at opgøre besparelser i forbindelse med anvendelse af projektweb, men det er den generelle opfattelse, at

	såvel sikkerhed i dokumenthåndteringen (hvilke dokumenter er gyldige) som overblik over sagens forløb, er forbedret.
Andet	Det samlede rammeudbud af projektweb-ydelsen vurderes at have givet en gunstig pris på anvendelsen i de enkelte projekter. Da prisen uden rammeudbud af gode grunde ikke kendes, kan besparelsen ikke opgøres konkret.

4.5.4 Fælles drifts – og vedligeholdelsessystem (FM-system)

Byggeprojekter involveret	<p>Det fælles drifts- og vedligeholdelsessystem Mainmanager er under fortsat implementering og skal tages i brug af alle driftsenheder i Region Midtjylland. Der pågår testforløb omkring valg enten af opdatering af nuværende FM-system til ny generation – eller om skift til alternativt systemudbyder.</p> <p>Kvalitetsfondsprojekterne drager nytte af, at projektdata direkte kan indlæses via 3d-modeller og at driftsdata med dokumentation efterfølgende digitalt afleveres af entreprenørerne.</p>
Formål	<p>Formålet med etableringen af et fælles system er at erstatte de gamle og meget forskellige systemer, med et moderne og tværgående netbaseret system (Computer Aided Facility Management system (CAFM)).</p> <p>MainManager er styringsredskab, der skal hjælpe til med at nå fastsatte mål og i driften skabe kundetilfredshed, kvalitet og service.</p>
Status	<p>MainManager er gået i drift i 2017 på alle hospitalers enkelte ejendomme. Ansvar for MainManager og implementeringen heraf er organisatorisk placeret i Byggeri og Ejendomme, med reference til en styregruppe, der består af alle tekniske chefer samt andre repræsentanter. Hvert driftsområde/hospital er i underliggende arbejds- og erfagrupper repræsenteret af superbrugere i systemet.</p> <p>Systemet vil over tid udvikles til et egentligt Facility Management-system, med mulighed for opsamling af driftserfaringer, SpaceManagement m.m.</p>
Resultater	<p>Det kan konstateres, at interessen fra de enkelte driftsenheder i dette fælles system er øget. Der håndteres årligt ca. 100.000 rekvisitioner gennem det nuværende system.</p>

Forventede resultater	<p>Med MainManager muliggøres en smidig og operativ opsamling af projektdata til gavn for driften af såvel de nye hospitaler som de eksisterende hospitaler hver især, og for deling af driftsdata.</p> <p>Systemet skaber et samlet overblik over kvaliteten og sammensætningen af regionens bygningsmasse bl.a. med mulighed for registrering, beregning og budgettering af regionens samlede vedligeholdelsesbehov.</p>
Eventuelle besparelser ved implementering af initiativet	Det vil på sigt blive muligt at estimere gevinster ved dette fælles drifts- og vedligeholdelsessystem eksempelvis ved decentral drift, der minimerer timeforbrug og øger serviceniveauet.

4.5.5 Samarbejde om løsninger i forbindelse med procesenergi

Byggeprojekter involveret	DNU, DNV og Regionshospitalet Viborg.
Formål	Formålet er at samarbejde omkring at finde optimale løsninger i relation til investeringer i procesenergi, afstedkommet af lånerammen til energiinvesteringer i kvalitetsfondsprojekter. Løsningerne kan eventuelt være fælles.
Status	Hvert kvalitetsfondsprojekt har udarbejdet et udkast til en strategi vedrørende investeringer i procesenergi. Der pågår en tværgående dialog i regionen omkring strategierne.
Resultater	Erfaringsudveksling og sparede ressourcer. Prioritering af tiltag: Man finder de gode investeringer og får frasorteret resten.
Forventede resultater	Reducerede driftsudgifter; optimeret ressourceudnyttelse.

4.5.6 Voksdug: en metode til involvering i ibrugtagning af byggeri og nye effektive arbejdsgange

Byggeprojekter involveret	<p>Regionens tre kvalitetsfondsprojekter, henholdsvis DNU, DNV og Viborg samt de to akutmodtagelser i Horsens og Randers.</p> <p>Metoden har endvidere været præsenteret for enheder i de øvrige fire regioner, og flere har taget hele eller dele af metoden i brug.</p>
Formål	At ruste afdelinger til at tage nybyggeri i brug specielt i forhold til ny geografi, teknologi og effektive arbejdsgange.

	At skabe en platform for bred involvering og formidling i forbindelse med klargøring til ibrugtagning.
Status	Der er afholdt voksdugssessioner på alle afdelinger på Aarhus Universitetshospital og også på andre hospitaler i Region Midtjylland. Voksdugsprocesser tænkes i en større forandringsproces sammen med efterfølgende simulations-/træningsprocesser i bygningerne.
Resultater	<p>Voksdug og simulation er en integreret del af strategien for ibrugtagning på Aarhus Universitetshospital og på Regionshospitalet Midt (Viborg). Øvrige hospitaler forventes at anvende metoderne efter behov i takt med at byggeprojekterne skrider frem.</p> <p>På Regionshospitalet Horsens er voksdug en fast del af hospitalets 'Flyttekuffert'. Der er gode erfaringer med at lave voksdug inden færdig projektering, hvor brugerne er tæt involveret og får efterprøvet indretning, logistik og arbejdsgange inden projektet er færdigprojekteret og bygget.</p> <p>Hospitalsenhed Midt, Regionshospitalet Viborg har arbejdet med voksdugssessioner og simulationstræning som forberedelse af medarbejdere og ledere, der skal sikre og understøtte patientforløb på tværs i nye rammer. Alle flyttende afdelinger har været en del af voksdugssessioner og simulationstræning med henblik på:</p> <ul style="list-style-type: none"> • At finde vej • At finde udstyr • At øve nye arbejdsgange • At bruge nyt udstyr <p>Forskere fra DTU og CBS/KORA har fulgt processen, og resultater er publiceret og præsenteret på Academy of Managements konference, august 2016. Forsker fra Aalborg Universitet har endvidere fulgt processerne, og resultatet er præsenteret på EGOS 2017. Desuden er voksdugsprocessen præsenteret i diverse artikler, dagspresse og tv. Se Voksdugens hjemmeside www.voksdug.rm.dk for mere info.</p>
Forventede resultater	<p>Det forventes, at:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Medarbejdere og linjeledere opnår bedre overblik over hvad det vil sige at arbejde i nye omgivelser, hvilket giver et solidt fundament for planlægning af en udflytnings- og ibrugtningsproces.

	<ul style="list-style-type: none"> • Medarbejdernes engagement i effektive arbejdsgange styrkes gennem involvering. • Større sikkerhed for, at hospitalet fungerer optimalt ved klinisk ibrugtagning. • Misforståelser og/eller fejldisponeringer undgås, ligesom brugerne tidligt kan begynde at tænke endelig indretning/indflytning, når projektet skal idriftsættes, hvor der ligger en stor arbejdsopgave for dem.
Eventuelle besparelser ved implementering af initiativet	Metoden fungerer som forudsætning for en reel effektivering af de planlagte besparelser i forbindelse med ibrugtagning af nye bygninger og faciliteter. Nye bygninger sparer ikke meget i sig selv – besparelser effektueres, når nye arbejdsgange lykkes i nye bygninger.

4.5.7 Finansiering af flytterelaterede opgaver

Byggeprojekter involveret	Region Midtjyllands byggeprojekter.
Formål	Formålet er at opgøre udgifter i relation til de flytterelaterede opgaver og afklare finansiering heraf. Herved skabes fokus på planlægning af flytteopgaven, ligesom der sigtes mod en hensigtsmæssig tilrettelæggelse af processen med henblik på at nedbringe udgifter.
Status	Det samlede investeringsniveau er opgjort og udgifterne fordelt. De første projekter nærmer sig afslutning af flytteopgaven.
Resultater	Der er større klarhed over de forskelligartede udgifter, der følger af flytningerne, og vished omkring ansvar ift. finansiering. Erfaringsudveksling mellem projekter på forskellige stader har ført til øget klarhed over de flytterelaterede udgifter.
Forventede resultater	Forventeligt betyder arbejdet, at man i højere grad kan forudse udgifter, ligesom det giver mulighed for at tilrettelægge tingene, så udgifterne minimeres (f.eks. ved at gennemføre udbud på givne områder).
Eventuelle besparelser ved implementering af initiativet	Det kan ikke estimeres på nuværende tidspunkt, men fælles udbud på givne opgaver kan have en positiv effekt.

4.5.8 Informations – og Kommunikationsteknologi i byggeprojekter (IKT).

Byggeprojekter involveret	Initiativet påregnes i udgangspunktet at skulle bruges i forbindelse med alle byggeprojekter i Region Midtjylland.
Formål	<p>Formålet med etableringen af et fælles paradigme for IKT ydelsesbeskrivelser og aftaler er at sikre ensartede krav til rådgivere og entreprenører. Kravene skal medvirke til at højne kvaliteten i projekt materialet og sikre den digitale kommunikation mellem parterne.</p> <p>Ikke mindst i forbindelse med kvalitetsfondsprojekterne er strukturerede og detaljerede ydelsesbeskrivelser væsentlige i forbindelse med såvel opførelsen som afleveringen af byggeriet samt overgangen til drift.</p>
Status	Standarddokumenterne er færdiggjort og publiceret på rm.dk. Dokumenterne er opdaterede i 2020/2021. Dokumenterne planlægges løbende opdateret i takt med den digitale udvikling i branchen. De nuværende dokumenter baserer sig på branchestandard fra medio 2019. Der arbejdes pt. på en light version til brug ifm. mindre projekter.
Resultater	De nuværende dokumenter har vist deres værd i forhold til hospitalsprojekter, men skal forbedres, da computerkraft og ambition på området er støt stigende.
Forventede resultater	Ved udarbejdelsen og brugen af dokumenterne kan det forventes, at rådgiverne producerer og afleverer data af højere kvalitet, større ensartethed og med en større grad af sikkerhed for materialets anvendelighed. Tilsvarende sikres også en umiddelbar anvendelighed i drifts- og vedligeholdelsessystemet. Tegnetoder og krav søges ensartet over hele regionen.
Eventuelle besparelser ved implementering af initiativet	Det er ikke muligt at estimere gevinster, men fokuserede kravspecifikationer til projekt materiale har potentiale til at kaste store besparelser på såvel projektering som på udførelse af sig. Besparelserne er direkte relateret til kvaliteten af tegningsmateriale og beskrivelser. Endvidere vil en tæt integration til Main Manager betyde store tidsbesparelser i forbindelse med afleveringsforretningen og overgangen til drift, samt mere sikker drift, idet

	relevante oplysninger er til stede og indlæst i Main Manager som opgaver og baggrundsoplysninger.
--	---

4.5.9 Samarbejde og erfaringsudveksling om sygehusbyggerier

Byggeprojekter involveret	Alle tre kvalitetsfondsbyggerier i Region Midtjylland samt Regionshospitalet Horsens og Regionshospitalet Randers og Psykiatrien
Formål	<p>Formålet er samarbejde og erfaringsudveksling vedr. sygehusbyggerier. Kredsen mødes ca. hver 6. uge og består af regionens sundhedsdirektør, repræsentanter for projektledelserne og hospitalsledelserne i de tre kvalitetsfondsprojekter, repræsentanter fra Regionshospitalet Horsens, Regionshospitalet Randers, Psykiatrien samt repræsentanter fra Sundhedsplanlægning.</p> <p>Møderne udgør et forum, hvor man erfaringsudveksler om forhold relateret til byggerier. Det kan både omhandle rent byggefaglige forhold og forhold omkring indflytning og driftens ibrugtagning. Dagsordenen består typisk af:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Drøftelse af konkrete emner med henblik på videregivelse af erfaring og/eller aftale om ensartede og eventuelt fælles løsninger på tværs af projekterne • Eksterne eller interne oplægsholder, som gennemgår et aktuelt emne • Status fra de enkelte byggeprojekter • Generel information fra Sundhedsplanlægning • Eventuelt en relevant rundvisning
Status	<p>Mødekredsen har mødtes siden primo 2011, og det er et forum, som nyder stor opbakning i regionen.</p> <p>Projekterne er i forskellige stader. Men alle projekterne har en interesse i at lære af hinanden og arbejde sammen. Dagsordenen har ændret sig med tiden, så den hele tiden afspejler relevante emner knyttet til projekternes aktuelle stadie. I 2021 har der været emner om bl.a. erfaringer med syn og skøn, commissioning, digital aflevering, bæredygtighed og AB18.</p>
Resultater	En meget åben og ærlig videndeling mellem anlægsprojekterne (herunder de tre kvalitetsfondsprojekter) som sikrer, at man tager ved lære af hinanden. F.eks. er flere anlægsprojekter i regionen langt

	fremme på mange områder, og har derfor kunne bidrage meget til de øvrige projekter hvad angår både byggeri, håndtering af tvister, indflytning, ibrugtagning og drift i de nye bygninger.
Forventede resultater	Øget kvalitet og patientsikkerhed, ressourcebesparelser i både byggeprocessen og den efterfølgende drift, ensartet kvalitetsniveau, bedre funktionalitet, bedre arbejdsmiljø i byggeprocessen og for personalet i de nye byggerier, optimering af arealforbruget, fleksible løsninger, reduktion af behovet for fremtidige ombygninger, kortere liggetid, forbedrede processer omkring indflytning og ibrugtagning og mere sundhed for pengene.
Eventuelle besparelser ved implementering af initiativet	Det er ikke muligt at kvantificere effekterne, men der spares uden tvivl mange ressourcer i både planlægnings-, bygge- og indflytningsprocessen samt i den efterfølgende drift. Desuden optimeres arealbehovet, således, at man får mest muligt for den økonomiske ramme.

4.5.10 Medicoteknisk rådgivning til kvalitetsfondsbyggerierne i Region Midtjylland

Byggeprojekter involveret	Regionens tre kvalitetsfondsprojekter, henholdsvis DNU, DNV og Viborg samt de to akutmodtagelser i Horsens og Randers.
Formål	<p>At benytte regionens fællesfunktion til medicoteknisk rådgivning, Indkøb & Medicoteknik, hvor regionens faglige kompetencer indenfor rådgivning og anskaffelse af medicoteknik er samlet. Ved at anvende regionens funktion med medicotekniske kompetencer, udnyttes og udvikles denne funktion til gavn for regionens øvrige projekter.</p> <p>Ved at samle anskaffelserne på tværs af regionen og kvalitetsfondsprojekter er det muligt, at;</p> <ul style="list-style-type: none"> • opnå en øget standardisering • sikre fælles anvendelse af værktøjer • sikre inddragelse af driftserfaringer
Status	Der er indgået en skriftlig samarbejdsaftale med samtlige byggeprojekter, hvor grænsefladen mellem Indkøb & Medicoteknik og byggeprojekterne er defineret. Indkøb & Medicoteknik har på nuværende tidspunkt ansat tre projektledere med ansvar for henholdsvis DNU, DNV, Viborg og Horsens. Projektlederne har et tæt samarbejde omkring projekterne, men har egne ansvarsområder.

	<p>Projektlederne har ansvar for anskaffelserne i forbindelse med de enkelte byggeprojekter samt planlægning af udflytning.</p> <p>Den medicotekniske del af projekterne følger byggeprojekternes tidsplaner for klinisk ibrugtagning og udflytningen af eksisterende udstyr.</p> <p>Kvalitetsfondsprojekternes størrelse udfordrer den eksisterende organisationsstruktur i Indkøb & Medicoteknik mht. kompetencer, ressourcer og organisering. Ved anskaffelser til kvalitetsfondsprojekterne overlapper tidsplanerne i perioder hinanden. Der sker forskydninger i tidsplanerne, hvilket medfører risiko for flaskehalse og mangel på ressourcer i visse perioder.</p> <p>DNU, Horsens og Viborg-projektet er afsluttet med succes.</p> <p>DNV er i planlægningsfasen i forhold til flytning ultimo 2021. Erfaringer fra DNU genbruges i DNV-projektet vedr. organisering og ressourcer.</p>
Resultater	<p>Generelt er den viden der er opbygget i forbindelse med bygherreleverancer af udstyr overleveret til de efterfølgende kvalitetsfondsprojekter, hvilket har været en fordel for projektafdelingen i DNV og Viborg.</p> <p>Konkret er der opnået store besparelser ved, i størst muligt omfang, at genanvende data i dRofus vedr. bestykningen af medicoteknisk udstyr i de øvrige projekter. Det har været muligt at genanvende rumlister, udstyrslister og oplysning om udstyrsspecifikke behov. Det samme forventes at gøres sig gældende ift. erfaringer fra udflytning og værktøjer til udflytning.</p>
Forventede resultater	<p>Det forventes, at:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Der opnås besparelser på ressourcer. • Der udarbejdes fælles standard på anskaffelse og udflytning af udstyr. • Der udarbejdes fælles standarder på indretninger af funktioner. • Bedre udnyttelse af faglige kompetencer og udvikling af disse til gavn for projekterne, og den efterfølgende drift af de nye hospitaler. • Inddragelse af driftserfaring og kendskab til eksisterende udstyr, hvilket gør det muligt at opnå den nødvendige genanvendelse af eksisterende udstyr.

Eventuelle besparelser ved implementering af initiativet	<p>Indkøb & Medicoteknik forventer at løse de rådgivende opgaver væsentligt billigere end eksterne rådgivere. Det er dog ikke muligt at angive et eksakt estimat.</p> <p>Det forventes, at synergien ved at Indkøb & Medicoteknik er ansvarlig for den medicotekniske rådgivning i alle projekter vil reducere ressourceforbrug på mellem 20 og 30 %.</p> <p>Det forventes endvidere, at der vil opnås en væsentlig besparelse ved, at anskaffelse af udstyr sker i fælles udbud på tværs af regionens kvalitetsfondsprojekter.</p>
--	---

4.5.11 Integration af bygninger/rum som doneres fx fra Kræftens Bekæmpelse eller Kirken

Byggeprojekter involveret	DNU og DNV-Gødstrup.
Formål	Der har været henvendelse fra både Kræftens Bekæmpelse og Kirken om opførelse af bygninger i forbindelse med de store hospitalsbyggerier. I et samarbejde mellem de to kvalitetsfondsprojekter, Sundhedsplanlægning og Juridisk Kontor skal der findes generelle principper for opførelse af den slags bygninger herunder principper for salg eller leje af grund.
Status	<p>Der er indgået aftale med Folkekirken om salg af grund og opførelse af hospitalskirke i forbindelse med DNV-Gødstrup-projektet. I Forum i DNU-AUH etableres 3 rum til kirke, tro og fordybelse i samarbejde med Skejby-Lisbjerg menighedsråd, Ingvar Cronhammar og Salling Fondene. Kirkerummet indrettes med alter og døbefont. Her er der plads til bøn og andagter, ligesom hospitalspræsterne vil afholde gudstjenester i rummet.</p> <p>Der er dialog med Kræftens Bekæmpelse om salg eller udleje af grund til opførelse af rådgivningsbygning i hhv. Gødstrup og ved DNU. Ifm. etableringen af kræftrådgivningen ved DNU-AUH udarbejdes der en overordnet samarbejdsaftale mellem AUH og KB, ligesom der indgås en lejekontrakt vedr. Kræftafdelingens tilbud om Krop og Kræft, som skal flyttes til den nye kræftrådgivning.</p>

Resultater	Ensartede principper, videndeling på tværs af projekter og afdelinger i regionen.
Forventede resultater	Udarbejdelse af principsæt for eventuelle kommende henvendelser og sager med samme formål.
Eventuelle besparelser ved implementering af initiativet	Besparelse på arbejdstid ved eventuelle kommende henvendelser og sager.

4.5.12 Medicoteknik til DNU

Byggeprojekter involveret	DNU. Forventningen er, at initiativet overføres til DNV og hospitalsbyggeriet i Horsens.
Formål	Formålet med initiativet er at sikre en tættere dialog mellem IT-afdelingen og Indkøb & Medicoteknik omkring it-afhængigt medicoteknisk udstyr i forbindelse med anskaffelse og udflytning til de nye hospitaler, således at der leveres én samlet leverance til den kliniske afdeling. Endvidere fastlæggelse af klare procedurer og aftaler samt sikre en bedre afrapportering. Og sidst - men ikke mindst – at sikre adgang til et beslutningsdygtigt ledelsesforum på tværs af de organisatoriske afdelinger i form af en styregruppe.
Status	For så vidt angår DNU, er programmet etableret. Der er en tættere dialog på tværs, og der er sat systemer op for samarbejdet i form af mødestruktur samt udarbejdelse af procedurer. DNU, Horsens og Viborg er afsluttet med succes. Samme program er i gang på DNV, da erfaringerne fra DNU, Horsens og Viborg er, at det tætte samarbejde mellem I&M og RM-it har sikret udstyr i drift til tiden. DNU er klar til indflytning primo 2022. Det tætte samarbejde mellem I&M og RM-it har også i DNU-projektet indtil videre været givtigt.
Resultater	<ul style="list-style-type: none"> • Et tættere samarbejde • En bedre kommunikation og derved bedre forventningsafstemning

	<ul style="list-style-type: none"> • En mere koordineret indsats.
Forventede resultater	Der er en stor mængde af medicoteknisk udstyr, som er it-afhængigt og skal flyttes samtidigt. Derfor vil der være et højt ressourcetræk i perioder. For at det kan lade sig gøre, kræver det god forberedelse og planlægning, samt klare aftaler. Dette sikrer, at vi kan flytte ud inden for den fastlagte tidsramme.
Eventuelle besparelser ved implementering af initiativet	Der vil være en besparelse, idet der proaktivt er taget hånd om implementering af udstyret. Med en tættere koordinering, vil der ske færre fejl, og udstyret vil være i drift til tiden.

4.5.13 Udbudsstrategi for det billeddannende udstyr

Byggeprojekter involveret	Region Midtjylland, alle regionens byggeprojekter: DNU, DNV, Viborg, Horsens, Randers
Formål	Øget dialog med klinikere og leverandørerne mhp. en bedre udbudsproces (mere præcise udbud), bedst mulig udnyttelse af de forskellige udbudsformer og fælles udbud på tværs af byggerierne.
Status	Der er afholdt dialogmøde med klinikere og leverandørerne inden for området. Der er indgået rammeaftale på MR-scannere, CT-scanner og en del røntgenudstyr. Alle de øvrige regioner trækker på rammeaftalen. DNU, Horsens, Viborg og DNV er afsluttet. Rammeaftalen benyttes fortsat ifm. puljeanskaffelser.
Resultater	Dialogen har givet bedre forståelse for, og viden om, leverandørernes og klinikernes mening om, hvordan et udbud bliver gennemført. Der er endvidere en effektiviseringsgevinst, idet der ikke kræves så mange ressourcer i forbindelse med anskaffelse.
Forventede resultater	Det kan f.eks. være øget kvalitet og patientsikkerhed, ressourcebesparelser, mere præcise udbud, bedre priser eller lignende. Øget fokus på TCO i forbindelse med anskaffelse af medicoteknisk udstyr, f.eks. energiforbrug, serviceudgifter, forbrugsvarer mv.

Eventuelle besparelser ved implementering af initiativet	Kan endnu ikke opgøres.
--	-------------------------

4.5.14 IT på sengestuerne

Byggeprojekter involveret	Initiativet påregnes i udgangspunktet at skulle bruges i forbindelse med alle byggeprojekter i Region Midtjylland.
Formål	Formålet med arbejdet er at belyse behov og udvikle værktøjer til brug for dokumentation af patientdata og journalisering på sengestuerne i medfør af det vedtagne paradigme om, at dokumentationen skal foregå patientnært og tidstro.
Status	<p>Der har pågået en meget omfattende afdækning af, hvad dokumentationsbehovene på sengestuerne omfatter, og hvad der giver bedst mening, i forhold til hvem der indsamler hvilke data og på hvilken måde.</p> <p>I andet halvår 2017 er der blevet gennemført simuleringer på alle afdelinger i Hospitalsenheden Vest med henblik på at analysere arbejdsgange, testeværktøjer og indhente erfaringer.</p> <p>Hospitalsenheden Vest har efterfølgende delt ud af de konkrete erfaringer hospitalet har gjort sig, de steder hvor man arbejder og tester dokumentation på sengestuen. Det er planen, at disse erfaringer skal komme i spil på de øvrige byggeprojekter i regionen.</p>
Resultater	For indeværende kan der konstateres en stor interesse fra klinikkerne for arbejdet. Det kan også konstateres, at væsentligheden af denne type værktøjer kun bliver større.
Forventede resultater	Det er forventningen, at projektet kan munde ud i en række kravsspecifikationer, beskrivelser af arbejdsgange og forslag til fysiske enheder, som tilsammen vil kunne bruges som udgangspunkt for enten indkøb eller udvikling af de devices og det

	software, som vurderes mest relevante og som har det største potentiale for at effektivisere og forenkle dokumentationsarbejdet på patientstuerne.
Eventuelle besparelser ved implementering af initiativet	Det er ikke muligt at estimere gevinster, men det er bydende nødvendigt at forenkle dokumentationen, få de rigtige fagpersoner til at udføre den og at devices og software understøtter arbejdsgangene på stuerne optimalt.

4.5.15 Indsamling og bevaring af ERFA-materiale

Byggeprojekter involveret	Initiativet påregnes i udgangspunktet at skulle bruges i forbindelse med alle byggeprojekter i Region Midtjylland.
Formål	Efterhånden som de store byggeprojekter i Region Midtjylland nærmer sig sin afslutning og ibrugtagning, risikerer vi at miste en stor mængde praktiske erfaringer, dokumenter og værktøjer, som er opbygget i løbet af byggerierne i projektafdelingerne. Projektafdelingerne nedlægges når byggerierne er færdiggjorte og derfor forsvinder de opnåede erfaringer med dem. Derfor skal der gennemføres en interviewrække med de involverede medarbejdere med henblik på at få afdækket de relevante erfaringer og dokumenter. Den indsamlede viden og erfaringer bevares i et tilgængeligt format sammen med en afrapportering.
Status	Med udgangspunkt i en interviewguide er en række nøglepersoner fra projektafdelingerne på DNU-AUH og Regionshospitalet Viborg blevet interviewet. Til efteråret 2019 bliver en række nøglepersoner fra Gødstrup også interviewet. Herefter følger Regionshospitalet Horsens og Regionshospitalet Randers.
Resultater	For indeværende kan der konstateres en stor interesse fra de enkelte projektorganisationer og fra bygningskontoret for arbejdet.
Forventede resultater	Det er forventningen, at der kan opbygges et materiale med de gode og/eller mindre gode erfaringer fra byggeprojekterne. Resultatet skal være at undgå at begå nogle af de samme fejl igen,

	men naturligvis også at drage nytte af de gode initiativer og de udarbejdede værktøjer til at håndtere byggerierne.
Eventuelle besparelser ved implementering af initiativet	Det er ikke muligt at estimere gevinster, men der er næppe tvivl om, at udveksling af erfaring vil hjælpe til en bedre gennemførelse af fremtidige byggerier med besparelser til følge.

4.5.16 Udflytning af medicoteknisk udstyr til hospitalsbyggerier

Byggeprojekter involveret	DNU, DNV, Horsens og Viborg
Formål	Region Midtjylland har udviklet et flyttesystem, hvor alt udstyr som skal flyttes, registreres afdelingsvist. I systemet indtastes data vedr. det enkelte stykke udstyr i samarbejde mellem den kliniske afdeling og I&M. Alle forudsætninger for flytning er således håndteret samme sted (installationskrav, placering, ansvar for flytning osv.) Systemet er webbaseret og dermed tilgængeligt uanset hvor man er. Systemet anvendes ligeledes til rapportering af fremdriften, styring af investeringsplan mv.
Status	Systemet anvendes til udflytning af DNU. Erfaringerne fra DNU anvendes i DNV-projektet, som dog har valgt en anden tilgang til flytteopgaven, så systemet bruges i mindre omfang.
Resultater	Det giver et virkelig godt overblik og er fleksibelt i forhold til hvilke data der er behov for at indtaste, og hvilke data der er behov for at trække ud. Samtidig udgør det et fælles redskab for klinik og medicoteknisk rådgiver.
Forventede resultater	Et bedre overblik i forbindelse med udflytning.
Eventuelle besparelser ved implementering af initiativet	Kan endnu ikke opgøres.

4.5.17 Flyttemanual

Byggeprojekter involveret	DNU og DNV
Formål	At sikre genanvendelse, videndeling og læring fra AUH. Dette planlægges indarbejdet i flytning af HEV i det omfang det er muligt.
Status	Der er udarbejdet og implementeret en revideret flyttemanual med afsæt i flyttemanualen fra AUH. Flyttemanualen er opdateret i flere omgange og anvendt i de indledende faser.
Resultater	Flyttemanualen anvendes i den daglige flytteplanlægning og udbygges og revideres løbende i takt med udviklingen af flytteprojektet. Flyttemanualen er langsomt blevet erstattet af mere konkrete flyttedokumenter desto tættere op flytningen vi er kommet.
Forventede resultater	At flyttemanualen anvendes som et stærkt planlægnings- og kommunikationsredskab for flytteenheden, flyttekoordinatorer og tværgående flyttegrupper.
Eventuelle besparelser ved implementering af initiativet	Udarbejdelse af flyttemanualen er en stor opgave, hvor der er sparet mange ressourcer ved at tage udgangspunkt i den allerede udarbejdede version fra AUH. Det har været nødvendigt med tilpasninger, således den matcher det konkrete projekt.
Andet	Flyttemanualen er senest blevet delt med projekterne NAU i Region Nordjylland og Bispebjerg i Region Hovedstaden.

4.5.18 Erfaring fra OP

Byggeprojekter involveret	Alle tre kvalitetsfondsbyggerier og de øvrige byggeprojekter i Region Midtjylland, samt udveksling af erfaringer fra hospitalsbyggerier i andre regioner.
Formål	Udbedre erfaringerne fra DNU-AUH med etablering af operationsstuer efter nyt ventilationsprincip (TAF - Turbulent Air Flow) samt at opnå driftssikre operationsstuer.
Status	<ul style="list-style-type: none"> Erfaringerne fra test af OP-stuer og fordele og ulemper ved OP-stuer, udført med ventilationsprincippet TAF, er bragt videre.

	<ul style="list-style-type: none"> • Generelt er der blevet lyttet til erfaringerne i Region Midtjylland både for opførelse og den efterfølgende drift. • Operationsstuerne i Region Midtjylland bygges efter samme principper som DNU-AUH. • Medarbejdere, som har været involveret med tests og ombygning af OP-stuerne på DNU-AUH, er efter færdiggørelsen fortsat tilknyttet regionen på de øvrige byggeprojekter. Dette sikrer, at erfaring med OP-stuer bliver i regionen og kan viderebringes til gavn for regionens andre byggeprojekter. • Designguiden for Standard Operationsstue blev i 2018 opdateret med de nye erfaringer fra DNU.
Resultater	<p>Operationsstuerne lever op til kravene efter ombygning. Der er gennemført et stort antal tests, hvilket ikke tidligere er gjort ved ibrugtagning af operationsstuerne. De realiserede operationsstuer er derfor veldokumenterede.</p> <p>Der er taget meget læring med i forhold til at skulle drifte stuerne driftssikkert. Der er nedsat driftsråd på AUH, som løbende følger kvaliteten af OP-stuerne.</p>
Forventede resultater	At operationsstuerne, bygget efter ventilationsprincippet TAF, kan opfylde Statens Serum Instituts anbefalinger og øvrige anbefalinger til operationsstuer i højeste renhedsklasse.
Eventuelle besparelser ved implementering af initiativet	Prisneutralt
Andet	Intet at bemærke.

4.5.19 Trafiklys

Byggeprojekter involveret	Alle tre kvalitetsfondsbyggerier i Region Midtjylland, samt øvrige hospitalsbyggerier i regionen
Formål	At udarbejde et værktøj, som på systematisk vis sikrer en effektiv idriftsættelse og sikrer udbedring af mangler fra entreprenører og leverandører.

	Værktøjet vil fremadrettet i driften være et dokumentationsværktøj, som giver overblik over kvaliteten af det enkelte byggeri. Dokumentationen laves pr. byggefelt/byggetilladelse.
Status	Værktøjet er udviklet på DNU i samarbejde med teknisk afdeling og har været anvendt på størstedelen af byggerierne på DNU-AUH.
Resultater	Der foreligger en skabelon, som også er sendt til andre byggeorganisationer i regionen, til inspiration. Værktøjet medtager historik i idriftsættelsesforløbet og adresserer problemstillingerne til de forskellige projektparter (entreprenør, rådgiver, byggeorganisation og driftsafdelinger). På baggrund af værktøjet kan der udpeges showstoppere for ibrugtagning af byggeriet for klinisk brug.
Forventede resultater	At byggeriet kan ibrugtages af klinikken uden større problemstillinger og driftsstop.
Eventuelle besparelser ved implementering af initiativet	Prisneutralt, men sikrer bedre kvalitet.
Andet	Intet at bemærke.

4.6 Region Hovedstaden

4.6.1 Distribueret Antenne System (indendørs mobiltelefondekning)

Byggeprojekter involveret	<p>Uddrag af Region Hovedstadens større hospitalsbyggerier, som har fået leveret eller planlægger at skulle implementere Distribueret Antenne System:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nyt Hospital og Psykiatri Bispebjerg • Nyt Hospital Nordsjælland • Det Nye Rigshospital (Nordfløjen) • Nyt Hospital Hvidovre • Nyt Hospital Herlev • Nyt Hospital Glostrup, Neurocenter
---------------------------	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Rigshospitalet BørneRiget • Steno Diabetes Center Copenhagen • Ny Retspsykiatri Sankt Hans <p>Derudover eksisterende bygninger efterhånden, som der kan findes finansiering. Første større udrulning og finansielt godkendt er det øvrige Rigshospitalet.</p>
Formål	På grund af byggeriernes miljøafskærmning fjernes eller formindskes det mobile netværk. Et DAS-anlæg skal give patienter og pårørende god mulighed for at kunne bruge deres mobiltelefoner, når de er på hospitalet. Derudover at etablere en redundant telefoniløsning og infrastruktur for personalets mobile enheder.
Status	Center for IT, Medico og Telefoni udfører komplette leverancer til de nye hospitalsbyggerier, inkl. udbud, design og leveranceaftaler. Der er udfærdiget et leverancekatalog, så løsningen kan tilpasses til det enkelte hospitalsbehov og økonomi. Der er for nuværende gennemført leverancer til den ibrugtaget Rigshospitalet (Nordfløjen) i 2020, Nyt Hospital Herlev, Steno Diabetes Center Copenhagen og Retspsykiatrien Sankt Hans i 2021.
Resultater	Optimal mobildækning hvor det er nødvendigt således, at patienter og pårørende oplever deres gang på hospitalet som ventet og velkommen, underordnet hvor de befinder sig på matrikel og underordnet hvilken teleudbyder de måtte have.
Forventede resultater	Etablering af en mobiltelefoniinfrastruktur på hospitalerne, der på sigt vil være et bærende element i medarbejdernes mobilitet og udnyttelse af mobile devices – sikring af sekundær kommunikationslinje på hospitalet.
Eventuelle besparelser ved implementering af initiativet	Bedre muligheder for anvendelse af mobile devices til at understøtte medarbejdernes arbejdsgange og at patienterne kan bruge egne devices.
Andet	Optimal udnyttelse af DAS som redundant infrastruktur til fx alarmkald kræver også dækning i eksisterende byggeri.

4.6.2 Patientkalde anlæg - PKA

Byggeprojekter involveret	<p>Følgende af Region Hovedstadens større hospitalsbyggerier:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rigshospitalets byggerier herunder Nordfløjen, BørneRiget og ombygning af eksisterende bygninger. • Nyt Hospital Glostrup, Neurocenter • Nyt Hospital Herlev • Steno Diabetes Center Copenhagen • Nyt Hospital Bispebjerg • Nyt Hospital Hvidovre • Nyt Hospital Nordsjælland
Formål	At hospitalerne overalt understøttes af et og samme PKA-system.
Status	Installationsfasen for Rigshospitalet Nordfløjen er gennemført succesfuldt og nu i gang med installation på Nyt Hospital Herlev, Steno Diabetes Center Copenhagen og projekteret til de efterfølgende hospitalsbyggerier frem til 2024.
Resultater	Det er målsætningen, at hospitalerne overalt understøttes af et og samme PKA-system. PKA-systemet vil for flere hospitalers vedkommende først kunne opnås over en årrække. Flere systemer og funktioner på samme hospital - som det også er tilfældet i dag - må accepteres, men skal søges begrænset, så der er samme funktionalitet indenfor naturligt sammenhængende områder (afdelinger, etager, afsnit etc.).
Forventede resultater	<ul style="list-style-type: none"> • At patientkald og kritisk alarmløsningen giver personalet automatiseret kommunikationsflow fra patienten afgiver kald til beskeden håndteres af personale. • At støjen for hospitalsmiljø nedbringes væsentligt ved at fjerne lyden af udsendelse af kald/alarm til alle inkl. patienter. • At personalet får mulighed for avanceret logning og rapportering på alle kald/alarm. • At sikre muligheder for at kunne integrere til andre systemer.

Eventuelle besparelser ved implementeringen af initiativet	Det er ikke muligt pt. at kvantificere effekten.
--	--

4.6.3 Optimering af IT/Medico leverancer til de store hospitalsbyggerier

Byggeprojekter involveret	Alle de store hospitalsbyggerier og renoveringer.
Formål	Region Hovedstaden har i Center for It, Medico og Telefoni (CIMT) oprettet central byggeprogramorganisation som skal sikre, at regionens store hospitalsbyggerier bliver projekteret, opført og idriftsat med IT-infrastruktur, IT- og medicoteknisk udstyr og telefoni indenfor rammerne af Region Hovedstadens gældende retningslinjer, standarder, aftaler, udbud samt sikre koordinationen af IT/Medico leverancer fra CIMT linjeorganisationen sker efter aftalt økonomi, tidsplan og kvalitet. Programmet er en stor forandrings- og læringsproces for udvikling af CIMTs tværorganisatoriske samarbejde og evne til succesfuldt, at kunne levere sammenhængende og tidssvarende IT & Medico løsninger til hospitalerne. Samt opnå synergi og vidensdeling.
Status	CIMT Byggeprogrammet bistod med succesfuld implementering og endelig indflytning til Rigshospitalets Nordfløjen i sept. 2020. Vores program organisering har fungeret og læringspunkter indarbejdes i hele CIMT.
Resultater	Forventningen er, at de kommende gentagelser med store indflytninger vil sikre synergi og fastholde det høje fokus på patientsikkerhed, samt hurtig tilbagevendende til fuld produktion på hospitalerne.
Forventede resultater	Se herover.
Eventuelle besparelser ved implementering af initiativet	Understøtte gevinstrealiseringerne som ligger til grund for investeringen i hospitalsbyggerierne inden for IT og Medico området, synergi og vidensdeling, herunder nye funktioner/arbejds gange i Sundhedsplatformen, systemer til optimering af logistik etc.

4.6.4 Fælles indkøbsaftaler

Byggeprojekter involveret	Initiativet gælder for Region Hovedstaden og vil omfatte alle kvalitetsfondsbyggerierne, de to nye regionale sterilcentraler, Steno Diabetes Center Copenhagen, BørneRiget samt Nyt Hospital Glostrup.
Formål	<p>Formålet er at afklare samspillet mellem projekterne og indkøb, fortrinsvis vedr. udstyr og inventar til nybygningerne samt tjenesteydelser knyttet til byggeprojektet og til flytning af afdelinger. Herunder at afdække i hvilket omfang at hospitalsprojekterne kan standardisere på tværs og konsolidere volumen så vidt muligt ift. indkøb af inventar/andet udstyr sammen på en separat indkøbsaftale/udbud, for at opnå bedre priser og vilkår.</p> <p>Som udgangspunkt vurderes det, om det skal løses via enkeltstående udbud fx på grund af en hurtig teknologiudvikling, om der forefindes optioner på eksisterende rammeaftaler, som med fordel kan udnyttes, eller om der kan laves længevarende rammeaftaler, der kan dække behovet med en dertil hørende tværgående standardisering og besparelser til følge. Det påtænkes sideløbende at afdække, om der er behov for produkt- eller markedsudvikling. Desuden om der skal udbydes via mere fleksible udbudsformer, samt i hvilket omfang OPI-projekter vil være hensigtsmæssige løsninger.</p>
Status	<p>Efter ibrugtagning af de to første større byggerier (Nordfløjen på Rigshospitalet og Ny fløj på Herlev Hospital) er de næste projekter Nyt Hospital Bispebjerg, Nyt Hospital Hvidovre, BørneRiget, Steno Diabetes Center Copenhagen og Nyt Hospital Nordsjælland. Den centrale indkøbsfunktion i Region Hovedstaden indgår i en tæt dialog med alle større byggeprojekter for tidligt at få afdækket behov for tjenesteydelser, udstyr og inventar, så vi tidligt kan sikre en afdækning af behovet og gennemføre en eventuel standardisering.</p> <p>Der er gennemført fællesindkøb til de to tidligere projekter og der er også allerede gennemført fællesindkøb til et par af de næste projekter. Fællesindkøbene har primært været inventar, teknisk-samt medicoteknisk udstyr og vi har her forsøgt at standardisere i så høj grad som muligt.</p>

Resultater	Region Hovedstaden vil sikre en tværgående standardisering og volumen konsolidering med tilhørende optimering af aftalerne og efterfølgende billigere og mere effektiv drift og vedligehold.
Forventede resultater	Region Hovedstaden sikrer en tværgående standardisering og volumen konsolidering med tilhørende indkøbsbesparelser og efterfølgende billigere og mere effektiv drift og vedligehold. Samtidig sparer projekterne og Region Hovedstaden generelt ressourcer på ikke at skulle gennemføre flere forskellige udbud inden for det samme produktområde. Derudover rummer initiativet eventuelt en mulighed for udvikling af nye hospitalegnede produkter.
Eventuelle besparelser (og kvalitetssikring) ved implementering af initiativet	Der forventes, at man med målrettede udbud kan opnå bedre priser og vilkår på alle indkøb til byggerierne. Derudover vil man, så vidt muligt, sikre sig at leveringer af teknisk og medicoteknisk udstyr vil indeholde den nyeste teknologiske udvikling.

4.6.5 Enheden Større Byggerier (NY)

Byggeprojekter involveret	BørneRiget, Nyt Hospital Bispebjerg, Nyt Hospital Nordsjælland, Nyt Hospital Hvidovre, Nordstjernen (Nyt Børne – og Ungdomspsykiatrisk Center)
Formål	I 2020 etablerede Center for Ejendomme enheden Større Byggerier, som samler de største byggerier, som Center For Ejendomme har ansvaret for. Formålet med enheden har været at sikre en tæt videndeling mellem projekterne samlet under én vicedirektør i Center for Ejendomme. Det er også formålet at styrke og udvikle bygherrerollen endnu mere i forhold til nye incitaments – og samarbejdsmodeller med rådgivere og entreprenører samt opbygge bygherreorganisationer, som kan matche rådgiverne og være sparringspartnere.
Status	I 2021 har der været en ledelseskonsolidering – og visionsudviklingsproces for Større Byggerier, som danner afsæt for fortsat udvikling af rammer og muligheder for videndeling på tværs af byggerierne. I 2022 fokuseres yderligere på at udbrede, opbygge og forstærke relationerne mellem medarbejderne på byggerierne i forhold til at drage endnu større fordel af hinandens kompetencer, erfaringer og faglige viden.

Resultater	Løbende videndeling, læring og gensidig sparring.
Forventede resultater	Se herover.
Eventuelle besparelser ved implementering	Besparelser som følge af løbende videndeling, læring og sparring.

4.6.5 Forberedelse af organisation og personale til ibrugtagning af nye bygninger

Byggeprojekter involveret	Samtlige større hospitalsbyggeprojekter i regionen.
Formål	<p>Formål med indsatsen er at sikre at hospitalerne arbejder med den organisatoriske transformation, herunder uddannelse og træning af personale, optimering af patientforløb mhp. klargøring til indflytning i nye fysiske rammer. Opgaven er forankret i regi af hospitalsdirektionen og varetages i særskilt nedsat organisation.</p> <p>Målet er at sikre den tværgående koordinering og videndeling i forbindelse med planlægningen af de kommende ibrugtagninger.</p> <p>Der afrapporteres i særskilt ibrugtningsrapport fire gange årligt. Rapporten og orientering forelægges som et fast punkt på HBSG-møder samt to gange årligt for forretningsudvalg og regionsråd.</p>
Status	<p>Processen er i gang på de projekter som har mindre end to år tilbage inden ibrugtagning.</p> <p>Der er givet status i Statussagen for de Store Hospitalsbyggerier til forretningsudvalg og regionsrådet i december 2021. Næste status er juni 2022.</p>
Resultater	Se ovenfor.
Forventede resultater	<p>Det forventes, at ibrugtningsarbejdet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Igangsættes rettidigt • Planlægningsarbejdet udføres og gennemførelsen foregår effektivt efter tidsplanen • Samt at de mest effektive og værdiskabende processer og metoder anvendes
Eventuelle besparelser ved implementering af initiativet	Der forventes ingen direkte besparelser, men målet er, at forhindre forsinkelser og en ineffektiv implementering.

4.6.7 Commissioning i de store hospitalsbyggerier

Byggeprojekter involveret	Alle de store hospitalsbyggerier.
Formål	Region Hovedstaden skal over de næste otte år tage ca. 400.000 m ² nybyggeri i brug. Region Hovedstaden har igennem de seneste år allokeret ressourcer til årsværk, som skal forestå commissioning processen i de store hospitalsbyggerier. Commissioning skal understøtte en succesfuld overgang fra anlæg til drift af nybyggeri og de større om- og tilbygninger.
Status	Center for Ejendomme har nedsat et idriftsættelsesprogram - ID Programmet - der står i spidsen for at implementere den gode, standardiseret proces ved afslutning og idriftsættelse af byggerierne, samt understøtte hospitalets planlægning af ibrugtagning. ID Programmet har særlig fokus på helhedssyn, sammenhæng og tværgående tilgange til emner og sagsområder i planlægnings- og forberedelsesarbejdet, og dermed også på at sikre en enkelt indgang til Center for Ejendomme for alle involverede parter. Derfor er det et væsentligt tværgående formål at sikre og koordinere Center for Ejendomme's samarbejde med hospitalerne, byggeprojekterne og Center for It og Medicoteknologi særligt i byggeriernes sidste faser, i aktiveringsperioden, og i overlevering til lokal drift og ibrugtagning af hospitalet. Det sker blandt andet gennem commissioning-processer der skal understøtte Større Byggeriers forstærket fokus på kvalitetssikring og opfølgning af fagtilsyn, testplaner, mangelgennemgange og sikring af byggedata og dokumentation.
Resultater	Forventningen er, at ID-programmet og commissioning skal være et værktøj til at sikre en succesfuld overgang fra anlæg til drift af nye bygninger.
Forventede resultater	Se herover.
Eventuelle besparelser ved implementering af initiativet	Forventningen er en succesfuld ibrugtagning af nye byggerier og deraf hurtigere optimal drift af blandt andet varmesystem,

	ventilationssystem og kølesystem. Det fører blandt andet til reducerede udgifter til oplæring, indkøring og efterregulering.
--	--

4.6.8 Netværk for byggekommunikation

Byggeprojekter involveret	Kommunikationsmedarbejdere fra alle kvalitetsfondsbyggerier samt større regionalt finansierede byggerier samt repræsentant fra regionens kommunikationsenhed
Formål	<p>Formålet med netværket for byggekommunikation er vidensdeling på tværs af projektorganisationerne.</p> <p>Ved at dele erfaringer på tværs, sikres bedre og mere effektiv kommunikation til de mange forskellige interessenter på de enkelte projekter. Samtidig øges ensretningen af byggeriernes kommunikation.</p> <p>Derudover kan de enkelte byggerier lade sig inspirere og videreudvikle på andre byggeriers kommunikation, så alle ikke starter fra scratchs.</p>
Status	Netværket for byggekommunikation mødes ca. hver anden måned. Seneste møde blev hos på Steno Diabetes Centre Copenhagen, som blev taget i brug i november 2021. Temaet på mødet var blandt andet, at facilitering af kommunikationsnetværket fra 1. januar 2022 overgår til Center for Ejendomme. De indledende overvejelser er at holde kvartalsvise møder i netværket og med fokus på i endnu større grad at bruge hinanden kompetencer og erfaringer på tværs af byggerierne.
Resultater	Løbende videndeling. Herunder inspiration, læring og udvikling.
Forventede resultater	Se ovenfor.
Eventuelle besparelser ved implementering af initiativet	Forventningen er, at god og effektiv kommunikation sikrer en mere gnidningsfri ibrugtagning af de nye byggerier, hvilket i sidste ende betyder færre omkostninger forbundet med problemløsning.

4.6.9 Byggeriernes samfundsansvar – flere praktikanter i byggerierne

Byggeprojekter involveret	<p>Regionen stiller praktikantkrav i kontrakterne ved alle store byggeprojekter, som opfylder følgende krav:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opgaven varer minimum 6 måneder • Lønomskostningerne skønnes at være minimum 4 mio. kroner, og/eller den samlede opgave overstiger 5 mio. kroner • Opgaven har et fagligt indhold med mulighed for at beskæftige praktikanter. Her vurderes de faktiske opgaver på de enkelte byggeprojekter, hvor nogle opgaver udløser mange, færre eller slet ingen praktikanttimer
Formål	<p>Regionsrådet besluttede i februar 2011, at indskrive praktikantkrav (uddannelsesklausuler) i kontrakter med entreprenører, der er med til at opføre regionens byggeprojekter. Beslutningen er truffet for at bidrage til at sikre fremtidens faglærte og sikre nok praktikpladser til unge under erhvervsuddannelse.</p> <p>Ansvar for at udmønte og følge op på praktikantkravene ligger hos regionens byggeprojektorganisationer. I perioden 2019-2021 har regionen indgået aftale med Bygherreforeningen.</p> <p>Bygherreforeningen har opgaven med at rådgive om og håndtere udfordringer i forhold til at entreprenørerne opfylder kravene i entreprisekontrakterne til praktikpladser. Bygherreforeningen bistår udover Region Hovedstaden en lang række bygherrer. Og understøtter flere opgaver og løsninger, der tilsammen styrker samarbejdet om uddannelsesklausulerne. Eksempelvis pågår en tæt dialog med de største offentlige bygherrer om samarbejdet med bygherrerådgivere om opgaven. Endelig samarbejder regionen med Bygherreforeningen om at få kommunikeret udfordringer, løsninger og de gode fortællinger, som gennemgående handler om at sikre fremtidens faglærte.</p>
Status	<p>For de store byggeprojekter i regionen sker en månedsvis opfølgning på antallet af praktikanter i byggerierne. En gang årligt får regionsrådet en rapportering på antal praktikanter i de store byggerier. Seneste rapportering var i juni 2021.</p>

	Igennem den månedsvise opfølgning vurderer administrationen om der skal ske en indsats for at øge antallet af praktikanter for at sikre målopfyldelse. Desuden er der stor opmærksomhed på at vejlede både projektorganisationerne og entreprenørerne om mulighed for råd og vejledning fra Bygherreforeningen, hvilket flere projekter benytter sig af.
Resultater	At der kommer praktikanter i byggerierne og dermed at regionen er med til at sikre uddannelse i byggeriet. Afledte resultater er, at fastsatte kontraktkrav opfyldes.
Forventede resultater	Jf. ovenstående.
Eventuelle besparelser ved implementering af initiativet	Der er ikke et besparelspotentiale ved indsatsen.